SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

ONDERNEMINGSPLAN OVAM 2015

7.05.2015

Vlaanderen
is materiaalbewust

www.vlaanderen.be

INHOUD

1 Inleiding 5

2 Missie en visie van de OVAM 7

2.1 Missie 7

2.2 Visie 7

3 Activiteiten in uitvoering van het afval- en materialenbeleid 9

3.1 Strategische organisatiedoelstelling 1: We sluiten materiaalkringlopen en realiseren hierdoor een daling van de hoeveelheid restafval bij burgers en bedrijven met 15% 10

3.1.1 Operationele organisatiedoelstelling 1: Lokale besturen als strategische partner. 10

3.1.2 Operationele organisatiedoelstelling 2: We stimuleren de burger om bewuster om te gaan met zijn consumptiegedrag. 12

3.1.3 Operationele organisatiedoelstelling 3: We tonen aan dat bedrijven op een kostenefficiënte manier hun materialenbeleid kunnen verduurzamen. 13

3.1.4 Operationele organisatiedoelstelling 4: We heroriënteren ons instrumentarium om een duurzaam materialenbeheer op de meest efficiënte en effectieve manier te realiseren. 14

3.2 Strategisch programma 1: Via het Vlaams Materialenprogramma wordt ingezet op de transitie duurzaam materialenbeheer 15

3.3 Strategische organisatiedoelstelling 2: We dragen bij aan een circulaire economie via het sluiten van materiaalkringlopen in de cluster metalen, kunststoffen, biomassa en bouw. 17

3.3.1 Operationele organisatiedoelstelling 5: We zetten in op het sluiten van de materiaalkringloop van alle waardevolle metalen voor de Vlaamse economie. 17

3.3.2 Operationele organisatiedoelstelling 6: 19
We verhogen de hoeveelheid recycleerbare kunststoffen in Vlaanderen in een gesloten kringloop. 19

3.3.3 Operationele organisatiedoelstelling 7: In 2030 gaat Vlaanderen op een duurzame en geïntegreerde manier om met alle biomassa(rest)stromen. 21

3.3.4 Operationele organisatiedoelstelling 8: De OVAM doet Vlaanderen materiaalbewuster bouwen en verbouwen. 22

4 Activiteiten in uitvoering van bodemsanering en bodembeheer 27

4.1 Strategische organisatiedoelstelling 3: Voorkomen van bodemverontreiniging en saneren bestaande verontreiniging tegen 2036 29

4.1.1 Operationele organisatiedoelstelling 9: We voorkomen nieuwe bodemverontreiniging en de verspreiding ervan 29

4.1.2 Operationele organisatiedoelstelling 10: Tegen 2036 willen we alle historische bodemverontreiniging saneren 30

4.2 Strategische organisatiedoelstelling 4: Duurzaam bodembeheer draagt bij tot een efficiënt ruimtegebruik, economische ontwikkeling en een gezonde leefomgeving. 32

4.2.1 Operationele organisatiedoelstelling 11: Duurzaam bodembeheer faciliteert de ruimtelijke ontwikkeling 32

4.2.2 Operationele Organisatiedoelstelling 12: We investeren in brown- en blackfieldontwikkeling 34

4.2.3 Operationele organisatiedoelstelling 13: Duurzaam bodembeheer faciliteert de economische ontwikkeling 35

4.2.4 Operationele organiatiedoelstelling 14: Duurzaam bodembeheer is essentieel voor een gezonde en kwaliteitsvolle leefomgeving 36

4.3 Strategische organisatiedoelstelling 5: Een open en toegankelijke overheid 38

4.3.1 Operationele organisatiedoelstelling 15: De OVAM als regisseur van het duurzame bodembeheer 38

4.3.2 Operationele organisatiedoelstelling 16: Door administratieve vereenvoudiging sparen bedrijven kostbare tijd en geld uit 39

5 Naar een geïntegreerd beleid 41
5.1 Ruimte in transitie 41
5.2 Stad in transitie / transitie in de stad 43
5.3 Blijvend inzetten op de Europese en Internationale rol 43
5.4 Een risicogebaseerde en geïntegreerde handhaving 45
6 Interne werking 47
6.1 Human Resources 47
6.1.1 Operationele organisatiedoelstelling 17: We werken aan een waardegebonden organisatiecultuur 48
6.1.2 Operationele organisatiedoelstelling 18: We werken aan een toekomstgericht en duurzaam competentie- en talentmanagement 48
6.1.3 Operationele organisatiedoelstelling 19: We werken aan een innovatieve arbeidsorganisatie 49
6.1.4 Operationele organisatiedoelstelling 20: We werken aan een doeltreffend en effectief prestatiemanagement 50
6.1.5 Operationele organisatiedoelstelling 21: We werken aan een sterk leiderschap 50
6.2 Communicatie 51
6.2.1 Operationele organisatiedoelstelling 22: We voeren een corporate communicatiebeleid met als doel de organisatie als een samenwerkende en oplossingsgerichte partner te positioneren 51
6.2.2 Operationele organisatiedoelstelling 23: We ondersteunen onze beleidsdoelstellingen met communicatiecampagnes, -acties en persberichten 52
6.2.3 Operationele organisatiedoelstelling 24: We blijven ons inspannen op het vlak van interne communicatie, met als doel onze medewerkers degelijk en adequaat te informeren en de OVAM-waarden te doen leven en beleven in de organisatie 52
6.3 Informatiebeheer 53
6.3.1 Operationele organisatiedoelstelling 25: We zorgen voor doorgedreven digitalisering en integratie van de informatiestromen gerelateerd aan onze kernprocessen 53
6.3.2 Operationele organisatiedoelstelling 26: We zorgen voor een maximale overdraagbaarheid en integratie van onze informatie met de Vlaamse Overheid 54
6.3.3 Operationele organisatiedoelstelling 27: We zorgen voor de ordening van de documentstromen door de verdere implementatie van een digitaal documentenmanagementsysteem dat de documenten beheert vanaf de aanmaak tot en met de archivering 54
6.3.4 Operationele organisatiedoelstelling 28: Bij het uitvoeren van onze processen zorgen we ervoor dat onze gegevens en deze van onze partners afdoende beveiligd zijn 55
6.4 Facilitair beheer 55
6.4.1 Operationele organisatiedoelstelling 29: We zorgen voor een duurzame huisvesting en aangename werkplekken 55
6.4.2 Operationele organisatiedoelstelling 30: We verplaatsen ons zo duurzaam mogelijk en zorgen voor een duurzame interne milieuzorg 56
6.4.3 Operationele organisatiedoelstelling 31: We hanteren de principes voor het organiseren van een volwaardig dienstencentrum 56
6.5 EIKE-systematiek 57
7 Bijlagen
BIJLAGE 1: A. De initiële begroting 2015
B. Begroting OVAM – Vastleggingen per doelstelling
BIJLAGE 2 Personeelsbehoefte 2015

BIJLAGE 3 Actieplan Welzijn/Psychosociale belasting ihkv Globaal preventieplan
BIJLAGE 4 Diversiteitsplan 2015

1 INLEIDING

Grondstoffen, water, voedsel, bodem en ruimte worden wereldwijd almaar schaarser. De toenemende globalisering maakt de Vlaamse economie bovendien kwetsbaar voor de schommelende grondstofprijzen op de wereldmarkt. Andere trends die zich aftekenen zijn de groeiende individualisering en internationalisering. Die kunnen zowel extra consumptie in de hand werken – en dus de vraag naar materialen de hoogte in jagen – als leiden tot een duurzamer consumptiegedrag. Vast staat dat de impact van onze manier van produceren en consumeren de draagkracht van onze planeet te boven gaat.

Ook de bodem staat voor belangrijke uitdagingen: erosie, afdichting, verontreiniging, een verminderde biodiversiteit … En dat terwijl de bodem cruciaal is voor voldoende voedsel, zuiver drinkwater, een aangename leefomgeving, ruimte om te wonen, voor industrie, natuur en recreatie … Een schone bodem is, letterlijk, het draagvlak voor het welzijn en de welvaart in Vlaanderen.

Het is slechts een greep uit de uitdagingen en kansen waar Vlaanderen de komende jaren voor staat. Hoe we die uitdagingen moeten aangaan, daarover hebben zich meer dan honderd stakeholders van de OVAM gebogen in interviews en werksessies. Het resultaat werd neergepend in een breed gedragen Strategisch Plan, dat de bakens van het afval-, materialen- en bodembeleid uitzet van 2015 tot in 2020.

Het Strategisch Plan vormde de basis voor de insteek van de OVAM in de bijdrage van de Vlaamse administratie aan het regeerakkoord, en voor de beleidsnota van de minister van Omgeving, Natuur en landbouw. Het Regeerakkoord en de Beleidsnota Omgeving voor de periode 2014-2019 leggen op hun beurt de krijtlijnen vast voor dit ondernemingsplan 2015.

Meer bepaald geeft het ondernemingsplan 2015 onder meer invulling aan volgende doelstellingen:
- Regeerakkoord 2014-2019 – Hoofdstuk X: Leefmilieu en Natuur:
  - Bodem en ondergrond
  - Afval als/of grondstof
- Beleidsnota Omgeving 2014-2019:
  - strategische doelstelling 6 – de milieukwaliteit van de omgeving verhogen: operationele doelstellingen 33 t/m 38
  - strategische doelstelling 7 – Vlaanderen op weg zetten naar een kringloopeconomie: operationele doelstellingen 51 t/m 55

Inhoudelijk biedt dit ondernemingsplan ook een doorkijk op de langere termijn. Omwille van de nog lopende kerntakenoefening met mogelijk verschuivingen tot gevolg, werd de inzet van middelen echter enkel voor het jaar 2015 vermeld. Bijlage 1 en 2 geven de begroting voor 2015 weer en de personeelsbehoefte 2015.

De Inspectie van Financiën leverde op 27 maart 2015 een gunstig advies.

Henny De Baets, Administrateur-generaal

2 MISSIE EN VISIE VAN DE OVAM

2.1 MISSIE

De OVAM beschermt mens en milieu tegen de schadelijke gevolgen van de productie, het gebruik en het beheer van afvalstoffen en materialen. We zetten aan tot een duurzaam gebruik van materialen en energie en voorkomen dat hulpbronnen uitgeput raken. We verzekeren en herstellen de kwaliteit van de bodem zodat in de toekomst zoveel mogelijk functies en types landgebruik mogelijk blijven.

2.2 VISIE

De OVAM verzekert in Vlaanderen een duurzame omgang met afvalstoffen, materialen en bodem.
We vullen de economische behoefte aan grondstoffen en materialen lokaal in door de kringloopeconomie uit te bouwen. We stimuleren onze doelgroepen om zorgvuldig om te springen met materialen en zetten in op preventie en hergebruik.
We waarborgen de behoefte aan een goede bodemkwaliteit, open ruimte en gezond drinkwater. Dat doen we door nieuwe bodemverontreinigingen te vermijden en een effectief en billijk saneringsbeleid te voeren.
We zijn in Vlaanderen hét aanspreekpunt voor het duurzame beheer van afval, materialen en bodem. Op wereldvlak zetten we onze expertise in afvalstoffen, materialen en bodem in om het internationale beleid mee vorm te geven.

3 ACTIVITEITEN IN UITVOERING VAN HET AFVAL- EN MATERIALENBELEID

Voor het behoud en de realisatie van een hoge levenskwaliteit hier en in de rest van de wereld is er nood aan een slimmer gebruik van hulpbronnen. Een duurzaam beheer van materialen en de kringlopen waarin deze circuleren, is een essentiële stap om dit te realiseren. Het draagt bij tot een hogere competitiviteit, het creëren van nieuwe bedrijfsopportuniteiten en innovatieve oplossingen, de klimaatuitdaging, groene jobs en een meer duurzame levensstijl. Een duurzaam beheer van de diverse hulpbronnen wordt ook op Europees niveau beschouwd als een belangrijke prioriteit in de Europese strategie 2020, waar het één van de zeven vlaggenschipprojecten is (Resource Efficient Europe).

Vanuit deze visie werkt de OVAM dagelijks aan volgende strategische doelstellingen:

SOD1: We sluiten materiaalkringlopen en realiseren hierdoor een daling van de hoeveelheid restafval bij burgers en bedrijven met 15%

Indicatoren:

- Zowel de hoeveelheid huishoudelijk afval als de hoeveelheid primair geproduceerd bedrijfsafval neemt af
- De totale hoeveelheid restafval van gezinnen en bedrijven is verminderd met 15%
- Zwerfvuil: De netheidsscores vertonen een stijgende trend t.o.v. 2013 voor de laagste scores
- De som van de hoeveelheid gestorte en verbrande afvalstoffen afkomstig van het shredderen van schroot, is verminderd

SOD2: We dragen bij aan een circulaire economie via het sluiten van materiaalkringlopen in de cluster metalen, kunststoffen, biomassa en bouw.

Indicatoren:

- De productie van primaire bedrijfsafvalstoffen (exclusief bouw- en sloopafval, slib, grond en nieuwe grondstoffen) is in de periode 2016-2020 verder ontkoppeld t.o.v. de toegevoegde waarde van de betreffende industriële sectoren
- Aandeel afval dat naar materiaalrecuperatie gaat door gebruik als nieuwe grondstof, door hergebruik of recyclage of via compostering stijgt voor volgende fracties:
  - stijging van % huishoudelijk afval dat naar materiaalrecuperatie gaat
  - stijging van % geproduceerd bedrijfsafval dat naar materiaalrecuperatie gaat
- De voedselverliezen in de keten vertonen een daling met 15% ten opzichte van 2011

3.1 STRATEGISCHE ORGANISATIEDOELSTELLING 1: WE SLUITEN MATERIAALKRINGLOPEN EN REALISEREN HIERDOOR EEN DALING VAN DE HOEVEELHEID RESTAFVAL BIJ BURGERS EN BEDRIJVEN MET 15%

Met deze ambitie staan ons grote uitdagingen te wachten. We rekenen voor de realisatie op een bijdrage van zowel burgers als bedrijven en beschouwen de lokale besturen, beheersorganismen en bedrijven voor milieubeheer als cruciale partners.
Verdere detaillering leggen we vast in een nieuw beleidsplan, de opvolger van het Uitvoeringsplan Milieuverantwoord Beheer van Huishoudelijke Afvalstoffen en het Uitvoeringsplan voor kmo-afval. Dit plan zal onder meer ingaan op de rolverdeling in het afvallandschap en de basis leggen voor de invoering van nieuwe slimme logistieke concepten.

Beleidsplan voor huishoudelijke afvalstoffen en gelijkaardig bedrijfsafval	
Doel	Nieuw beleidsplan voor huishoudelijke afvalstoffen en gelijkaardig bedrijfsafval.
Looptijd	2015-2016
Resultaten 2015	Het beleidsplan is klaar in zijn ontwerpvorm, inclusief de plan-MER, en het openbaar onderzoek rond dit plan is opgestart.

3.1.1 Operationele organisatiedoelstelling 1: Lokale besturen als strategische partner.

Lokale besturen zijn mee verantwoordelijk voor de organisatie van de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen en vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen. We maken de verdeling van de verantwoordelijkheid tussen de private en de publieke sector op dit vlak duidelijk. Daarnaast zijn zij een partner om de burger en lokale bedrijven te bereiken en het van materialenbeleid op het lokale niveau zichtbaar te maken.

We zorgen ervoor dat alle lokale besturen hun verplichtingen op vlak van dienstverlening, inzamel-doelstellingen en verdere harmonisatie van tarieven opnemen. Daarnaast nemen lokale besturen een intermediaire positie in het aansporen van de consument tot een materiaalbewust consumptiegedrag.

Ondersteunend kader voor lokale initiatieven	
Doel	We werken een ondersteunend kader uit voor lokale initiatieven die een duurzaam materialenbeheer aanmoedigen (hergebruik, herstelarbeid, gedeeld gebruik, product-dienstcombinatie, duurzaam aankoopbeleid).
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	We hebben samen met de betrokken lokale besturen de in 2014 en 1e helft 2015 geselecteerde projectideeën uitgewerkt tot projectvoorstellen die worden gesubsidieerd in kader van het nieuwe subsidiebesluit. Een volgende reeks projectideeën zijn geselecteerd in de 2e helft van 2015 voor verdere begeleiding in 2016.

Voorbeeldfunctie (lokale) overheden	
Doel	Lokale besturen en de Vlaamse overheid (VMP) hebben een belangrijke voorbeeldfunctie, als voorbeeldig huisvader die het eigen afval voorkomt en sorteert, als milieubewuste aankoper en als vooruitziende bouwheer. Omdat het marktaandeel van de openbare sector beduidend is, kan dit ook een belangrijke trigger zijn voor milieuverantwoorde producten.
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	De OVAM heeft aan de Departement Kanselarij en Bestuur en het Agentschap Facilitair Beheer materiaalcriteria aangeleverd voor het vergroenen van de overheidsbestekken voor minstens twee product- of dienstcategorieën.

3.1.2 Operationele organisatiedoelstelling 2: We stimuleren de burger om bewuster om te gaan met zijn consumptiegedrag.

Vanuit het idee van materiaalschaarste, levensduurverlenging en vermijden van grondstofverspilling ontstaan her en der al bottom-up initiatieven. Naast het faciliteren van deze lokale innovatieve projecten, zet de OVAM de reeds langlopende ondersteuning aan de kringloopsector verder. Een tweede tendens is dat de burger meer en meer buitenshuis consumeert. Dat bevestigt de noodzaak aan een effectief evenementen- en zwerfvuilbeleid. Voor het zwerfvuilbeleid helpt de netheidsindex ons bij het detecteren van de slechtste hotspots: autostrades, op- en afritten en parkings, afvalverzamelpunten en openbare vervoerstopplaatsen.

Zwerfvuilbeleid	
Doel	Een vermindering van de totale hoeveelheid zwerfvuil
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	Een nieuw operationeel plan zwerfvuil is opgesteld en geïntegreerd in het nieuwe beleidsplan voor huishoudelijke afvalstoffen. De netheidsindex is gemeten en aan de hand daarvan zijn prioritaire knelpunten gedetecteerd. Een impactanalyse voor invoering van statiegeld is uitgevoerd en een voorstel van beslissing over de eventuele invoering ervan is aan de minister bezorgd.

Het evenementenbeleid wordt versterkt. Website, eventscan, campagne en award blijven behouden. Naast de organisatoren, wil de OVAM vanaf 2015 ook de lokale besturen coachen en (financieel) ondersteunen om evenementen, georganiseerd op hun grondgebied, te innoveren en duurzaamheid in te bedden.

Evenementenbeleid	
Doel	We streven naar een lagere milieu-impact van evenementen
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	Een update eventscan is uitgevoerd Groen event award is uitgereikt en het bereik ervan is verruimd Een netwerkdag met organisatoren van evenementen heeft plaatsgevonden. Bij minstens 3 lokale besturen is een traject opgestart om lokale evenementen te verduurzamen.

3.1.3 Operationele organisatiedoelstelling 3: We tonen aan dat bedrijven op een kostenefficiënte manier hun materialenbeleid kunnen verduurzamen.

We zetten grensverleggende praktijkcases op die aantonen hoe materiaalefficiëntie kan worden gerealiseerd of hoe bedrijven door materiaalefficiëntie, een ander productdesign, businessmodel of meer samenwerking een trendbreuk inzetten op vlak van materialenbeheer en tegelijk hun competitiviteit verhogen. De praktijkcases komen uit diverse sectoren en tonen aan dat hun aanpak kan worden opgeschaald naar andere bedrijven in hun sector. De grensverleggende praktijkcases communiceren we zodanig dat we aantonen dat eco-innovatie op kostenefficiënte wijze mogelijk is.

Praktijkcases om bedrijven te overtuigen materiaalefficiënter te produceren	
Doel	We werken best practices uit met bedrijven rond materiaalefficiënte businessmodellen en duurzaam design (VMP). Voor deze praktijkcases steunen we maximaal op de instrumenten van de OVAM (Ecolizer, OVAM SIS Toolkit en de materialenscan) en op pilootprojecten waaraan we deelnemen, zoals het symbioseplatform.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	Het materialenscanprogramma is verdergezet. Op basis van de ervaringen met de uitgevoerde scans hebben we een indicatie van potentieel voor meer materiaalefficiëntie bij KMO's en hun drijfveren om dit potentieel aan te spreken. We hebben de ervaringen uit het scanprogramma geanalyseerd om ons beleid richting bedrijven te versterken bijv .door een verderzetting van het scanprogramma wel of niet in aangepaste vorm, mogelijke implicaties voor het vergunningenbeleid of het wettelijk kader in Vlarema, datavergaring,...

Om het bedrijfsleven te bereiken, zetten we ook gericht in op het onderwijs met focus op bepaalde studierichtingen zoals ontwerpers, architecten, ingenieurs, economen, enz.

Onderwijs als brug naar burger en bedrijven (VMP)	
Doel	Duurzaam materialenbeheer in het onderwijs verankeren, van basisonderwijs tot hoger onderwijs
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	De Ecodesign-in-het-hoger-onderwijskit (EHO-kit) wordt verspreid naar de relevante opleidingsverantwoordelijken en met docenten zijn workshops georganiseerd. Voor 20 % van de relevante opleidingen is één workshop gerealiseerd of 20 % van de afstuderende studenten uit de relevante opleidingen zijn gevat.

3.1.4 Operationele organisatiedoelstelling 4: We heroriënteren ons instrumentarium om een duurzaam materialenbeheer op de meest efficiënte en effectieve manier te realiseren.

De hoekstenen van ons materialenbeleid blijven:
- Preventie en hergebruik
- Selectieve inzameling
- Capaciteitsplanning

Deze principes zijn maximaal ingebed in ons instrumentarium. Vanuit deze principes voorzien we een aangepaste en coherente mix van sensibiliserende, regelgevende, economische en planningsinstrumenten die we de voortdurend evalueren en bijsturen om de effectiviteit van het beleid te verhogen.
Om te vermijden dat overcapaciteit aan eindverwerkingsinstallaties de stimulans wegneemt om meer werk te maken van preventie, hergebruik en recyclage zorgen we voor een maximale toepassing van het zelfvoorzieningsprincipe voor de verwerking van restafval; een afbouw van de capaciteit voor eindverwerking van restafval in Vlaanderen wordt gerealiseerd, proportioneel met een daling van de hoeveelheid restafval die in Vlaanderen vrijkomt.

Capaciteitsplanning	
Doel	We zorgen voor een evenwicht tussen eindverwerkingscapaciteit in Vlaanderen en het aanbod van in Vlaanderen geproduceerd afval voor eindverwerking en zorgen ervoor dat de milieu-impact van eindverwerking minimaal is.
Looptijd	2015
Resultaten 2015	Het instrument van de milieuvergunningen wordt beoordeeld in het kader van de capaciteitsplanning. Er is een nieuw beleidskader uitgewerkt voor het in stand houden van dit evenwicht bij dalende hoeveelheden restafval dat is geïntegreerd in het nieuwe beleidsplan voor huishoudelijk en gelijkaardig bedrijfsafval

Bij elke nieuwe milieubeleidsovereenkomst streven we ernaar de milieuperformantie en efficiëntie te verhogen. De beheersorganismen worden aangespoord om hun rol uit te breiden en bijkomende engagementen op te nemen. Nieuwe stromen worden aan een UPV onderworpen indien dit vanuit een kosten-baten perspectief aangewezen is. Daarnaast introduceren we een wettelijk kader voor vrijwillige terugname van afvalstoffen door eindverkopers en verankeren zo juridisch deze inzamelwijze.

Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (VMP)	
Doel	Optimaliseren van het instrument producentenverantwoordelijkheid
Looptijd	2015-2016
Resultaten 2015	Een juridische en organisatorische basis voor de vrijwillige terugname van afvalstoffen is uitgewerkt De onderhandelingen voor de opmaak van een krachtlijnennota voor de invoering van een UPV voor matrassen zijn gestart. In 2015 wordt wetgevend voorstel voor de invoering van een aanvaardingsplicht afgedankte matrassen voorgelegd aan de minister. Er wordt een objectieve studie uitgevoerd over de rol van de beheersorganismen als speler op de markt. De resultaten van de studie laten toe de aanslepende discussies over de rol te beëindigen.

In ons instrumentarium hebben we eveneens aandacht voor een klantgerichte en betrouwbare dienstverlening, daling van de administratieve lasten, streven naar zelfregulering en een efficiënte inzet van de eigen middelen. Waar mogelijk, proberen we ons instrumentarium te vereenvoudiging.

Administratieve vereenvoudiging	
Doel	Het aanbieden van een klantgerichte en betrouwbare dienstverlening met minimale administratieve lasten
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	Er is een systeem uitgewerkt voor een vereenvoudigde afhandeling van grondstofverklaringen. Er is een systeem uitgewerkt voor de vereenvoudigde afhandeling van transportmeldingen ikv EVOA en het digitaal uitwisselen van de informatie uit de bijlagen bij de kennisgevingen. Verdere onderbouwing en verfijning normering "grondstoffen" en afstemmen VLAREMA – VLAREBO (VMP)

Naast deze specifieke projecten gericht op administratieve vereenvoudiging, zet de OVAM zicht dagdagelijks in voor een kwaliteitsvolle en tijdige recurrente dienstverlening die een kritische succesfactor is voor haar beleid:

- adviesverlening bij aanvragen omgevingsvergunning
- adviesverlening bij kennisgeving in het kader van EVOA
- beslissing bij aanvragen grondstofverklaring
- afleveren van erkenningen en registraties in het kader van VLAREMA en het Besluit Dierlijk afval

3.2 STRATEGISCH PROGRAMMA 1: VIA HET VLAAMS MATERIALENPROGRAMMA WORDT INGEZET OP DE TRANSITIE DUURZAAM MATERIALENBEHEER

Via de uitvoering van het Vlaams Materialenprogramma zorgen we ervoor dat visie en kennis beter gevaloriseerd worden op het terrein en optimaliseren we het overheidskader. We zetten in op concrete projecten op het terrein. De opvolging gebeurt via een stuurgroep waarin alle maatschappelijke geledingen vertegenwoordigd zijn, alsook via ministerieel comité.
We werken via drie pijlers (actie, visie & experiment en onderzoek) waartussen een grote synergie en complementariteit bestaat.

Evaluatie en coördinatie van het Vlaams Materialenprogramma	
Doel	De OVAM neemt als trekker van de transitie duurzaam materialenbeheer de permanente evaluatie, coördinatie en bijsturing op zich.
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	*Op basis van de evaluatie van het steunpunt duurzaam materialenbeheer wordt de werking van de drie pijlers verder geïntegreerd, wordt het actieprogramma uitgevoerd en wordt de werking van de stuurgroep geoptimaliseerd.*

ACTIE: Uitvoeren van de geactualiseerde VMP Agenda 2020 en de roadmap circulaire economie. We implementeren in Vlaanderen een 45-punten plan, Agenda 2020, met concrete projecten op het terrein. De

uitvoering gebeurt in co-eigenaarschap met onze partners uit industrie, middenveld en kennisinstellingen Projecten die kaderen binnen deze actiepunten en waarvan de OVAM trekker is, zijn in de tekst aangeduid met superscript [VMP].

Daarnaast wordt ingezet in op een aantal strategische hefboomprojecten.

Vlaanderen recyclagehub via de havens [(VMP)]	
Doel	Uitbouw van Vlaanderen als dé Europese hub in recyclage. Evolutie van Vlaanderen naar een afvalstoffen-importland. Heel wat afvalstoffen uit het buitenland kunnen bij ons prima gerecycleerd worden. Door deze positie zou Vlaanderen zoveel mogelijk sortering, scheiding, pre-processing en bijkomende recyclage activiteiten aan kunnen trekken. Meer concreet wordt in dit project gewerkt aan de ontwikkeling van een havengebonden logistieke infrastructuur en dienstverlening.
Looptijd	
Resultaten 2015	*Uitwerken projectvoorstel en mobilisatie partners*

Jobs in de circulaire economie [(VMP)]	
Doel	Het detecteren van toekomstige inhoud van beroepen en het specificeren van de vereiste vaardigheden voor de nieuwe/veranderde jobs. Hieruit volgt een vergelijking van de toekomstige noden met het huidig opleidingsaanbod en ten slotte de Organisatie van een jobbeurs en piloot-opleidingstraject in de kunststoffensector.
Looptijd	2015
Resultaten 2015	*Na voorafgaand studiewerk wordt een jobbeurs van de VDAB rond het thema circulaire economie ondersteund.* *De voorbereidingen zijn opgestart voor een piloot-opleidingstraject i/d kunststoffensector.*

Niet alleen de OVAM zet in op deze strategische hefboomprojecten. Zo zetten onze partners o.a. hun schouders onder de realisatie van het hefboomproject gericht op de verdere versterking en uitbouw van de recyclingindustrie voor metalen. Ze stellen technology roadmaps op waarin stakeholder onderzoeksagenda's en innovatie-initiatieven afgestemd worden op elkaar én op de marktnoden en ondersteunen zo gerichte ontwikkeling van technologie in scheiden, sortering en voorbehandeling, en recyclage. Deze inspanningen worden gericht op materialen die voor Vlaanderen economische waarde kunnen genereren.

VISIE & EXPERIMENT: De OVAM ondersteunt de werking van **Plan C** en de daarmee samenhangende netwerking, zodat Plan C wordt gebruikt als inspiratiebron en klankbord voor nieuwe beleidsontwikkeling en beide spelers worden versterkt in hun rol als visionaire gangmakers van een transitie naar een circulaire economie. De OVAM zal Plan C ondersteunen via gepaste financiële en operationele bijdragen afgesproken binnen het samenwerkingsverband materialenbeleid tussen OVAM, VITO, EWI, DAR, AO en VEA. Daarnaast zal de OVAM haar engagement binnen de Raad van Bestuur verder zetten en zal ze draagvlak helpen creëren voor de transitie-experimenten die binnen Plan C ontstaan.

Ondersteuning Plan C	
Doel	De werking van Plan C ondersteunen om te komen tot een aantal experimenten die mee richting geven aan Agenda 2020
Looptijd	2015
Resultaten 2015	*De werking van Plan C en de interactie met de andere pijlers wordt geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd om de slagkracht verder te verhogen.*

ONDERZOEK: Vertrekkend van een kennisagenda, werkt de OVAM mee aan de opbouw van expertise- en onderzoekscapaciteit voor de wetenschappelijke onderbouwing van een duurzaam materialenbeleid. Daarnaast blijven we ondersteuning bieden aan het **Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer** en zoeken we alternatieve mogelijkheden om onderzoek gefinancierd te krijgen, samen met andere partners, en toegang te krijgen tot kennisbronnen en –netwerken. Uiteindelijk willen wij komen tot een duurzame verankering van Vlaams onderzoekswerk voor de onderbouwing van ons materialenbeleid tussen nu en 2020.

Onderzoeksagenda	
Doel	*Een verankering van beleidsondersteunend onderzoek rond materialenbeleid zodat binnen Vlaanderen expertise rond dit thema wordt opgebouwd dat zowel binnen Vlaanderen als internationaal kan worden gevaloriseerd.*
Looptijd	2015
Resultaten 2015	*Een onderzoeksagenda en een set van afspraken met andere partners om de agenda te realiseren zijn uitgewerkt*

3.3 STRATEGISCHE ORGANISATIEDOELSTELLING 2: WE DRAGEN BIJ AAN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE VIA HET SLUITEN VAN MATERIAALKRINGLOPEN IN DE CLUSTER METALEN, KUNSTSTOFFEN, BIOMASSA EN BOUW.

3.3.1 Operationele organisatiedoelstelling 5: We zetten in op het sluiten van de materiaalkringloop van alle waardevolle metalen voor de Vlaamse economie.

Batterijen, voertuigwrakken, afgedankte elektrische en elektronische apparaten,… bevatten tegenwoordig meer waardevolle metalen dan dat er in ertsen zitten. Een groot deel daarvan wordt nog niet gerecycleerd, wat dus een potentieel aan vermindering in milieu-impact inhoudt. Een goede inventarisatie vormt de basis voor een gericht beleid voor een stijging van de recuperatie van waardevolle metalen uit afgedankte eindproducten. We lobbyen dan ook voor een Europees datasysteem, minstens voor de voor Vlaanderen prioritaire productgroepen.

We gaan na hoe we materiaalkringlopen gericht kunnen sluiten om een evenwicht te vinden tussen voorraad en verbruik. We brengen hiervoor het gebruik en de recyclage van metalen in kaart om een zicht te krijgen op de verhouding tot beschikbare primaire voorraad, de Vlaamse productie- en consumptieketen en de recyclagegraad.

We brengen potentiële quick wins voor het meer terugwinnen van kritieke en waardevolle metalen uit de stromen AEEA, afgedankte batterijen en afgedankte voertuigen in Vlaanderen in kaart. Op basis hiervan, zullen we in overleg met alle betrokkenen onderzoek voeren naar de haalbaarheid van een aantal proefprojecten. Bij de onderhandelingen van nieuwe MBO's wordt draagvlak gecreëerd voor het opzetten van deze proefprojecten en haalbaarheidsonderzoek. Voor de productgroepen of onderdelen ervan waarvan de proefprojecten hebben aangetoond dat ze haalbaar en kostenefficiënt kunnen worden gerealiseerd, worden recyclagedoelstellingen geformuleerd en onderzocht of deze wettelijk verplicht kunnen worden.

Kennisopbouw en inventarisatie van de urban mine voor waardevolle metalen	
Doel	We inventariseren verbruik en voorraad aan waardevolle metalen en krijgen zicht op welke opportuniteiten in Vlaanderen in de praktijk realiseerbaar zijn bij de meest frequent gebruikte productgroepen van EEA, batterijen en voertuigen. Deze kennis zetten we ook actief in op het Europese niveau o.a. via deelname aan Europese initiatieven.
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	*We hebben een nieuwe methode ontwikkeld voor het in kaart brengen van de lekken uit de metaalkringloop* *We hebben geïnventariseerd waar nog opportuniteiten zitten om meer metalen te recupereren uit EEA, batterijen en voertuigen;* *Er zijn afspraken gemaakt over het opzetten van minstens één proefproject voor het benutten van deze opportuniteiten.*

Aangescherpte inzamel- en recyclagedoelstellingen voor waardevolle metalen *(VMP)*	
Doel	We ontwerpen een aangepast wetgevend kader in overleg met de relevante sectoren of zetten innovatieve proefprojecten op in functie van prioritaire productgroepen uit de inventarisatie. Bij het bepalen van inzamel- en recyclagedoelstellingen houden we rekening met zowel ecologische, sociale als economische argumenten. In eerste instantie wordt bij de onderhandelingen van de nieuwe MBO's voor AEEA, afgedankte batterijen en afgedankte voertuigen draagvlak gecreëerd voor het opzetten van de proefprojecten en het onderzoeken van de haalbaarheid.
Looptijd	2015 – -2020
Resultaten 2015	*De nieuwe MBO's voor AEEA en zonnepanelen zijn in procedure gebracht* *De nieuwe MBO batterijen is in procedure gebracht* *De startnota voor een nieuwe MBO afgedankte voertuigen is goedgekeurd door de OVAM en de sector*

We leggen de link met duurzaam design en materiaalefficiënte businessmodellen (zie 2.1.3). Hiervoor zetten we in op kennisuitwisseling tussen technologieontwikkelaars, productontwerpers en kennisinstellingen enerzijds en anderzijds de verwerkers zodat ze meer zicht krijgen op elkaars noden. *(VMP)*

We ondersteunen de strijd tegen illegale handel en verwerking van metalen (zie 4.4). Een risicogebaseerde en geïntegreerde handhaving) en ondersteunen actief de samenwerking tussen diverse bevoegde handhavers zowel op federaal, Vlaams als lokaal niveau. Om de materiaalstromen optimaal te sturen en uniforme toepassing in de Europese Unie te bekomen, voeren we een heldere communicatie over het onderscheid tussen afvalstoffen en grondstoffen, of tweedehandsproducten.

3.3.2 Operationele organisatiedoelstelling 6: We verhogen de hoeveelheid recycleerbare kunststoffen in Vlaanderen in een gesloten kringloop.

Vlaanderen is Europees en internationaal koploper wat betreft chemie en kunststofproductie. Veel kunststoffen zijn vervaardigd uit aardolie. De hoeveelheid beschikbare aardolie neemt echter af en aardolie zal op termijn steeds duurder worden. Recyclage kan (deels) een antwoord bieden. Op Europees niveau wordt slechts 7 % van de post-consumer kunststoffen ingezameld en slechts 4% effectief gerecycleerd. In Vlaanderen zijn er bedrijven die sterk staan op vlak van kunststofrecyclage. Ook qua inzameling staan we verder dan de meeste andere Europese regio's en dus kunnen we naast koploper in kunststofproductie ook koploper worden in kunststofrecyclage.

Recycleerbaarheid van kunststofstromen bevorderen	
Doel	We zorgen ervoor dat productontwikkelaars rekening houden met demonteerbaarheid en recycleerbaarheid. Om dit te concretiseren zorgen we voor een combinatie van onderzoek, kennisuitwisseling(VMP) en een regelgevend kader. Samen met partners zoals FISCH wordt onderzoek gestimuleerd naar de einde levenscyclus-opties voor moeilijk recycleerbare kunststofstromen.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*De verwerkingsmogelijkheden voor composieten worden onderzocht.(VMP) Vooraleer over te gaan tot nieuw onderzoek of pilootprojecten is een potentieelinschatting en marktonderzoek nodig. Momenteel is er te weinig zicht op aanwezige kennis over de recuperatie van composieten op basis van thermoharders bij Vlaamse kennisinstellingen en bedrijven, op huidige en toekomstige beschikbare volumes in Vlaanderen, op de kosten van verwerking, op mogelijke afzetmarkten, op de situatie in onze buurlanden, etc. Op basis van de potentieelinschatting worden aanbevelingen geformuleerd.*

Producenten vertonen nog te vaak terughoudendheid om recyclaten in te zetten in hun productieproces. Zowel uit de roadmaps die werden ontwikkeld binnen FISCH en het VMP, als uit de Europese resolutie over een Europese strategie voor kunststofafval in het milieu komen een reeks aan mogelijke acties die kunnen helpen om het vertrouwen in recyclaat als volwaardige grondstof te versterken.

Stimuleren afzet kunststofrecyclaat	
Doel	We zetten in op kwaliteitsverbetering en het verhogen van de kwaliteitsgarantie. Indien nodig voeren we hiervoor een kwaliteitslabel voor recyclaat in. *(VMP)* We stimuleren het gebruik van recyclaat door in openbare aanbestedingen voor bepaalde productgroepen beoordelingscriteria op te leggen inzake recycled content, waarbij producten met een hogere content een hogere score krijgen. Samen met het federale niveau bekijken we de mogelijkheden om duurzaamheidscriteria en recycled content op te laten nemen in productnormering van bepaalde productgroepen.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Een meetmethode voor bepaling van recycled content is uitgewerkt. Een niet-exhaustieve lijst van productgroepen waarbij recyclaten kunnen worden ingezet is uitgewerkt.*

We zorgen voor een optimale selectieve inzameling, in het bijzonder voor bioplastics en verpakkingsafval. We verhogen de selectieve inzameling en recyclage van kunststof uit het restafval. Daarnaast verbeteren we de scheiding van kunststoffen via het selectief demonteren van andere productgroepen zoals AEEA, voertuigen, meubilair, matrassen,... en nemen we de verplichting om harde kunststoffen van huishoudens selectief in te zamelen via containerparken mee in het nieuwe beleidsplan huishoudelijke afvalstoffen. Specifiek voor bedrijven voeren we een haalbaarheidsonderzoek naar de selectieve inzameling van kunststoffen (zoals bijv. folies en harde kunststoffen). Hierbij worden ook nieuwe logistieke concepten zoals tegelijkertijd inzamelen van verschillende afvalstromen of collectieve inzameling meegenomen. We toetsen de concepten aan de praktijk via proefprojecten. Op basis van de resultaten beslissen we of een verplichting in Vlarema aangewezen is.
We volgen de Europese ontwikkelingen in verband met de inzameling en verwerking van bioplastics op en werken een kader uit voor de inzameling en recyclage in Vlaanderen. Hierbij vermijden we potentieel nadelige gevolgen op de verwerking binnen de gangbare verwerkingscircuits (kunststofrecyclage, compostering,...).

Verhogen selectieve inzameling	
Doel	We zetten in op een aantal specifieke stromen die het grootste potentieel bieden om de selectieve inzameling van kunststoffen te verhogen.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Er wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd rond de verplichte selectieve inzameling bij bedrijven. Het voorstel tot aanpassing wetgeving is klaar.* *Grondige analyse bestaande informatie rond bioplastics is klaar. Op basis hiervan wordt een voorstel tot actieplan uitgewerkt.*

Tegen 2020 komen er vanuit Vlaanderen zo weinig mogelijk kunststoffen in het marien milieu terecht.

Marine litter	
Doel	We implementeren de maatregelen uit de Kaderrichtlijn Mariene Strategie en OSPAR Regional Action Plan Marine Litter. Beide bundelen tal van maatregelen om marien zwerfvuil te voorkomen (en in mindere mate te remediëren), en dit zowel voor landgebonden bronnen als voor de scheepvaart. Daarnaast versterken we het bestaande initiatief Fishing For Litter en zorgen we voor het beperken van instroom van micro- en nano-plastics. We werken in samenwerking met de federale overheid aan de afbouw en de stopzetting van het gebruik van microplastics in verschillende productgroepen, waaronder cosmetica.
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	• *We volgen de ontwikkelingen van marine litter in al zijn facetten op (o.a. drijfvuil, microplastics)* • *We realiseren de OSPAR-actie waarvan we trekker zijn binnen het voorziene timeframe*

3.3.3 Operationele organisatiedoelstelling 7: In 2030 gaat Vlaanderen op een duurzame en geïntegreerde manier om met alle biomassa(rest)stromen.

In 2010 vertegenwoordigde de biogebaseerde economie 9% van de brutomarge van de industrie in Vlaanderen en 5,7% van de totale tewerkstelling. Daarnaast blijkt dat biogebaseerde producten in Vlaanderen nu reeds een vijfmaal grotere waarde en tien keer meer tewerkstelling genereren dan bio-energie. Biomassa is dan ook een waardevolle grondstof die zo veel mogelijk op een duurzame manier ingezet moet worden volgens de cascade van waardebehoud.

Voedselverlies	
Doel	Doorheen de voedingsketen wordt inefficiëntie en verspilling teruggedrongen. We zorgen ervoor dat er zo min mogelijk organisch-biologische reststromen vrijkomen in de landbouw, bij de bedrijven en bij de huishoudens. Hierbij zetten we maximaal in op het voorkomen van voedselverliezen.
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	*Bij de opmaak van de Vlaamse road map voedselverlies binnen de interdepartementale werkgroep Voedselverlies zijn duidelijke afspraken gemaakt over hoe zal worden samengewerkt binnen de Vlaamse overheid en met de ketenactoren bij het formuleren van doelstellingen en formuleren van acties mbt voedselverlies.* *We beschikken over een nulmeting voor de hoeveelheid voedselverlies in Vlaanderen die zal gebruikt worden als referentie voor het monitoren van het voorkomen van voedselverlies in de komende jaren.*

We bevorderen de duurzame verwerking van biomassa(rest)stromen volgens de cascade van waardebehoud. Door selectieve inzameling in combinatie met een sluitende kwaliteitsborging maken we zuivere biomassa(rest)stromen beschikbaar voor hun meest optimale bestemming. De selectieve inzameling en verwerking van biomassareststromen moet leiden tot een hergebruiks- en recyclagegraad van materialen en stoffen van minstens 90%, waarbij een constante kwaliteit wordt verzekerd.

De duurzame verwerking van biomassa(rest)stromen volgens de cascade van waardebehoud bevorderen *(VMP)*	
Doel	Uitvoering geven aan het actieplan Duurzaam beheer van biomassa(rest)stromen na goedkeuring door de VR.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Het actieplan is opgebouwd uit drie materiaalkringlopen waarvoor actieprogramma's zijn bepaald:* • *de kringloop van organisch-biologische (rest)stromen uit de keten landbouw, voeding tot consument;* • *de kringloop van (rest)stromen van groenbeheer en open ruimte;* • *de kringloop van hout(rest)stromen van industrie en huishoudens.* *Onze eigen actieprogramma's zijn opgestart volgens de voorziene timing en de andere actieprogramma's waar we partner zijn volgen we op en sturen we inhoudelijk bij waar nodig en volgens de voorziene timing. Wij hebben gezorgd voor de nodige afstemming tussen het actieplan biomassareststromen en het ontwerp beleidsplan UMBHA.*

Tegen 2020 moet de verbranding van biomassa een hoger energetisch rendement halen. Om dat te realiseren doen we voorstellen aan de bevoegde autoriteiten om de wetgeving aan te passen: de groene-stroomcertificaten, het certificatensysteem voor warmtekrachtkoppelingen (WKK) en warmtenetten.
In innovatieve projecten onderzoeken we nieuwe toepassingen voor biogas. Ten slotte introduceren we het concept van koolstofopslag als instrument tegen de klimaatverandering.

3.3.4 Operationele organisatiedoelstelling 8: De OVAM doet Vlaanderen materiaalbewuster bouwen en verbouwen.

Jaarlijks heeft de Vlaamse bouw ongeveer 40 miljoen ton grondstoffen nodig en is daarmee één van de grootste grondstoffenverbruikers. Tegelijk is de bouw één van de grootste producenten van afval. Momenteel wordt daarvan al meer dan 90% gerecycleerd, maar zelfs de resterende 10% vormt nog een gigantische afvalstroom. Recyclage van bouw- en slooppuin is een activiteit waarin Vlaamse bouwbedrijven op Europees vlak excelleren, dus liggen hier zeker kansen voor export van deze know-how. We zetten daarom ook samen met de diverse belanghebbenden de schouders onder het beleidsprogramma "*Materiaalbewust bouwen in kringlopen 2014 – 2020*".

Selectief slopen en ontmantelen (VMP)	
Doel	Tegen 2020 is selectief slopen en ontmantelen een gangbare praktijk bij aannemers en bouwprofessionelen. Het welslagen van de inspanningen om selectief slopen als een gangbare praktijk in te voeren in Vlaanderen hangt bijzonder sterk af van de opvolging. Voor de OVAM is het belangrijk een kader te scheppen dat dit mogelijk maakt, maar dat er tevens voor zorgt dat de doelstellingen van duurzaam materialenbeheer concreet worden toegepast.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Een erkende sloopbeheerorganisatie is opgericht om de afzonderlijke inzameling van de puinfractie van het bouw- en sloopafval en de traceerbaarheid van de herkomst tot aan de gecontroleerde verwerking ervan tot gerecycleerde granulaten op te volgen en te attesteren. Dit gebeurt op basis van de gegevens in de sloopinventaris en een op te maken sloopopvolgingsplan volgens een standaardprocedure. Er zijn minstens twee proefprojecten opgestart om de werking van de standaardprocedure in de praktijk uit te testen.*

Een versneld afbouwbeleid wil de hypotheek van asbesthoudende afvalstoffen op een gezonde leefomgeving en het sluiten van de materiaal- en gebouwkringlopen wegwerken. Dit past binnen de cruciale bijdrage van de OVAM aan de maatschappelijke behoefte om het gebruik aan grondstoffen en materialen duurzaam in te vullen en een circulaire economie te realiseren.

Asbestafbouwbeleid 2015-2018	
Doel	In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering van 24 oktober 2014 heeft de OVAM de opdracht om in een doorstartfase tem 2017 een finaal asbestabouwprogramma uit te werken. Het asbestafbouwbeleid ambieert alle asbesthoudende materialen in en rondom gebouwen tegen uiterlijk 2040 te verwijderen. De doorstartfase zal onder de vorm van een OVAM-breed strategisch project worden uitgevoerd.
Looptijd	2015 – 2017
Resultaten 2015	*De volledige projectstructuur is uitgetekend en opgestart. De scope en het plan van aanpak van de overkoepelende en specifieke subprojecten zijn uitgetekend. Opvolging en validering gebeurt door de projectstuurgroep.*

De bereidheid om gerecycleerde granulaten te gebruiken in hoogwaardige toepassingen blijft te laag. We werken aan het verhogen van het vertrouwen van de markt en van de bereidheid om gerecycleerde granulaten in te zetten in meer hoogwaardige of in de meest optimale toepassingen.

Optimaal gebruik gerecycleerde granulaten (VMP)	
Doel	Vlaanderen behoudt het hoge aandeel recyclage en hergebruik van het steenachtig puin en verhoogt het aandeel van hoogwaardige toepassing van de gerecycleerde granulaten.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Een dynamisch, elektronisch platform ondersteunt de bundeling en de verspreiding van kennis en helpt bij het opsporen van onderzoeksbehoeften voor het hoogwaardig gebruik van gerecycleerde en secundaire granulaten.* *Er is een webtoepassing uitgewerkt voor de opvolging van de kwaliteit van puingranulaten en toepassing ervan.*

We zorgen tevens voor het faciliteren van het gebruik van met gerecycleerde granulaten vergelijkbare materialen die vrijkomen binnen en buiten de bouwsector

Bagger- en ruimingsspecie	
Doel	We maken duidelijk welke richting het uit moet met het beheer van bagger- en ruimingsspecie
Looptijd	2015
Resultaten 2015	*We werken een beleidskader op hoofdlijnen uit voor bagger- en ruimingsspecie uit en leggen dit voor overleg voor aan de waterloopbeheerders. Op basis hiervan wordt advies aan de minister bezorgd.*

De OVAM heeft voor een aantal niet-steenachtige materiaalstromen in de bouw een ketensamenwerking tot stand gebracht en inzameling- en verwerkingsmogelijkheden in het leven geroepen. We blijven inzetten op het realiseren van dergelijke vernieuwende kentensamenwerkingsmodellen in Vlaanderen, indien opportuniteiten hiervoor zich aanbieden.

Verhoging van recyclage van de niet-steenachtige fractie	
Doel	We verhogen de hoogwaardige recyclage van de niet steenachtige fractie van het bouw- en sloopafval
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	*Een ervaringsplatform heeft de onderzoeksvragen en oplossingsmodellen bij elkaar gebracht om in twee proeftuinen het sluiten van niet-steenachtige materiaalkringlopen in de bouw uit te proberen.*

Onze gebouwen worden steeds energiezuiniger en zijn in de toekomst misschien wel bijna energieneutraal. Materialen zijn vandaag verantwoordelijk voor 15 tot 18% van de totale milieu-impact van een gebouw en zullen almaar doorslaggevender worden. Om materialen op een duurzame manier te kunnen inzetten, moet het accent liggen op het begin van de keten: het productdesign of gebouwontwerp.

Instrumentarium om de impact van materiaalkeuze in gebouwen te bepalen *(VMP)*	
Doel	We ontwikkelen een ontwerptool voor architecten om de materiaalimpact van een gebouw te kwantificeren. Een globale score geeft de totaalimpact van alle materialen samen op gebouwniveau weer. Hiertoe zet de OVAM in op de verdere verfijning en uitbreiding van het model van de materialenmethodiek MMG.
Looptijd	2015-2018
Resultaten 2015	*De in voorgaande jaren ontwikkelde methodiek voor het bepalen van de milieu-impact van nieuwbouw inzake materiaalgebruik wordt vertaald naar een eerste versie van concrete ontwerptool voor de bouwpraktijk. De tool laat toe meer inzichtelijk materiaalkeuzes te maken en onderbouwt het ontwerpproces voor de architect (en de bouwheer).*

Op dit moment bouwt Vlaanderen nog maar weinig op een dynamische manier waarbij ook tijd als 4de dimensie in een gebouw meetelt. Dynamisch bouwen vergt naast doordacht ontwerp van gebouwen in functie van veranderende behoeften ook nieuwe bouwproducten, die gemaakt zijn om te demonteren en opnieuw te monteren. Het engagement van architecten en planners, bouwheren en materiaalproducenten is dus broodnodig om dynamisch (ver)bouwen tot een succes te maken.

Dynamisch bouwen *(VMP)*	
Doel	We tonen de meerwaarde van dynamisch en materiaalbewust bouwen aan in de praktijk. Dit doen we aan de hand van de doorlichting en advisering van concrete voorbeelden in samenwerking met grotere bouwheren en communicatie hierover.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Met VMSW zijn afspraken gemaakt over hoe de principes van dynamisch bouwen kunnen worden geïntegreerd in hun richtlijnen voor sociale woningbouw.*

4 ACTIVITEITEN IN UITVOERING VAN BODEMSANERING EN BODEMBEHEER

Voldoende voedsel, zuiver drinkwater, een aangename leefomgeving, ruimte om te wonen, voor industrie, natuur en recreatie … Een schone bodem is – letterlijk en figuurlijk – een van de dragers van de welvaart en het welzijn in Vlaanderen. Om onze bodems gezond te maken moeten we ze duurzaam gebruiken en beheren. De OVAM is de spil van het duurzame bodembeheer in Vlaanderen.

Ruimtedrager en grondstof

Een zuivere bodem is een voorwaarde om gezond voedsel te telen en helder drinkwater te produceren. Een onbezoedelde bodem levert bovendien de ruimte die we nodig hebben om te wonen, leven, werken en ondernemen. Een schone bodem is ook doorslaggevend voor de vitaliteit van de natuur en haar ecosystemen. Kortom: een gezonde bodem is tegelijk grondstof, ruimte én drager voor heel wat levensnoodzakelijke functies.

Schaarse grondstoffen, schaarse ruimte

Nogal wat Vlaamse bodems zijn verontreinigd, vaak als gevolg van vroegere industriële activiteiten, en moeten gesaneerd worden. Ook de toekomst brengt grote, wereldwijde uitdagingen, die een impact hebben op de bodems in Vlaanderen. Zo zal de wereldbevolking de komende decennia nog groeien, in Vlaanderen alleen al met naar schatting 1 miljoen inwoners. Grondstoffen en materialen, open ruimte, vruchtbare bodem en water zijn nu al schaars, en de vraag naar die broodnodige hulpbronnen zal alleen maar toenemen. Hoe behouden we in die nieuwe context onze welvaart?

Duurzaam bodembeheer als sleutel

Door verontreinigde terreinen te saneren komt ruimte vrij om te wonen, naar school te gaan of te werken. Bovendien verzekeren we de land- en tuinbouw van een gezonde voedingsbodem, verzekeren we de drinkwatermaatschappijen van kwaliteitsvol grondwater en creëren we een gezonde leefomgeving voor alle Vlamingen. Duurzaam bodembeheer draagt bij tot welvaart en welzijn. Het zorgt er bovendien voor dat ook de volgende generaties de bodem nog kunnen gebruiken voor landbouw, drinkwater, natuur, woningbouw, herontwikkeling, noem maar op.

Dit zijn de streefdoelen van ons bodembeleid:

SOD3: We voorkomen nieuwe bodemverontreiniging. Indien deze toch voorkomt, laten we onmiddellijk saneren. Historische verontreiniging pakken we zo snel mogelijk aan, zodat alle historisch verontreinigde gronden gesaneerd zijn tegen 2036.

Indicatoren:

- Eind 2016 is de informatie over risico-inrichtingen in exploitatie op het grondgebied van steden en gemeenten uitgewisseld. De gronden met historische risico-activiteiten zijn geïnventariseerd tegen eind 2017.
- We verankeren in de wetgeving dat alle risicogronden tegen 2025 onderzocht moeten zijn.
- Bij 50% van de gronden met potentieel bodembedreigende inrichtingen of activiteiten met saneringsnoodzaak is de sanering in 2020 gestart (d.w.z. een bodemsaneringsproject is conform verklaard).

SOD4: Ons duurzame bodembeheer draagt bij tot economische ontwikkeling, een efficiënt ruimtegebruik en een gezonde leefomgeving.

Indicator:

- In kwetsbare gebieden (= grondwaterwingebieden met hun beschermingsgebied) zijn tegen 2019 alle saneringen minstens opgestart (d.w.z. een bodemsaneringsproject is conform verklaard)

SOD5: De OVAM ontwikkelt zich nog meer als de drijvende kracht van het duurzame bodembeheer in Vlaanderen en zet hierbij maximaal in op openheid en toegankelijkheid.

Indicator:

- In 2020 is het grondeninformatieregister maximaal ontsloten via het geoloket

Kritieke succesfactoren
Snelle en correcte aflevering van bodemattesten: • 99% van de aangevraagde bodemattesten voor niet-dossiergebonden gronden wordt afgeleverd binnen de 14 dagen; • 90% van de dossiergebonden bodemattesten wordt afgeleverd binnen de 60 dagen.
Snelle en correcte behandeling van bodemonderzoeken: • 90% van de ingediende oriënterende bodemonderzoeken wordt behandeld binnen de 60 dagen; • 90% van de ingediende beschrijvende bodemonderzoeken wordt behandeld binnen de 60 dagen; • 90% van de ingediende bodemsaneringsprojecten wordt beoordeeld binnen de 90 dagen; • 90% van de beoordelingen van het voorstel financiële zekerheid tot bodemsanering zal gebeuren binnen de 30 dagen.
We zetten het instrument ambtshalve sanering in om oplossingsgericht bij te dragen aan deze doelstellingen. Om dit op een efficiënte wijze te volbrengen, zetten we volgende programma's verder: • gasfabrieken • gasfabrieken, schadegevallen, scholen, snelle interventies en stookolietanks • herontwikkeling en sanering van terreinen • onschuldig eigenaars • ingebreke gestelden, complexe saneringen, schuld/onschuld dossiers, overeenkomsten,

afvaldossiers en stortplaatsen

We bouwen deze programmawerking op een kwaliteitsvolle wijze verder uit zodat de beschikbare middelen daar worden ingezet waar de doelstellingen van het bodembeleid het efficiëntst bereikt kunnen worden.

4.1 STRATEGISCHE ORGANISATIEDOELSTELLING 3: VOORKOMEN VAN BODEMVERONTREINIGING EN SANEREN BESTAANDE VERONTREINIGING TEGEN 2036

4.1.1 Operationele organisatiedoelstelling 9: We voorkomen nieuwe bodemverontreiniging en de verspreiding ervan

Een zuivere bodem is een spaarpot voor het leven op aarde: hij is de voedingsbodem voor gewassen en teelten, herbergt verfrissend drinkwater en biedt ruimte waarop het gezond wonen en werken is. Bodems verdienen dan ook de grootste zorg van ieder van ons. We doen er alles aan om nieuwe bodemverontreiniging maximaal te voorkomen. Voor 2015 zetten we in het bijzonder in op volgende projecten:

Grootscheepse sensibilisering bodem	
Doel	Onze bodem gezond houden is de verantwoordelijkheid van iedere Vlaming. Weinig mensen beseffen echter dat een goede bodemkwaliteit essentieel is voor een gezonde waterhuishouding, onze voedselvoorziening, een evenwichtige biodiversiteit… In een meerjarig sensibiliseringstraject willen we iedere Vlaming stimuleren om duurzamer om te springen met de bodem. We streven daarbij een goede samenwerking na met de Afdeling Land- en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen (ALBON). Tegelijk stemmen we onze communicatie af op specifieke doelgroepen zoals notarissen, bodemsaneringsdeskundigen, lokale overheden, bedrijven, …
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Een communicatie-campagne naar aanleiding van 20 jaar Bodembeleid en het Internationaal jaar van de Bodem is opgezet en uitgevoerd, in samenwerking met verschillende entiteiten van het beleidsdomein.*

Preventie van bodemverontreiniging	
Doel	De relevante wetgevingen (Vlarem, ..), studies en procedures worden doorgelicht en een voorstel voor maatregelen voor preventie van bodemverontreiniging wordt opgemaakt in samenwerking met de collega's van de afdeling Milieuvergunningen . We onderzoeken de meerwaarde van een overkoepelende BBT-studie of beslissingsondersteunend systeem rond bodempreventie. Voor sectoren waarvoor een bodempreventie- en bodembeheerplan bestaat, zorgen we voor een optimale integratie. Ook geven we expliciet de verantwoordelijkheid aan de milieucoördinator van het bedrijf om aspecten rond bodemkwaliteit beter op te volgen.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *Een voorstel voor maatregelen voor preventie van bodemverontreiniging wordt uitgewerkt.* • *Naar de milieucoordinatoren wordt een communicatie uitgewerkt rond het voorstel tot wijziging van het takenpakket van de milieucoördinator inzake de opvolging van de onderzoeksplicht.* • *Een voorstel wordt uitgewerkt waarbij de vereenvoudiging van de onderzoeksverplichting gekoppeld wordt aan de nodige preventieve maatregelen*
Kwaliteitsvol grondverzet	
Doel	Bij grondverzet bestaat het risico dat verontreinigde grond verder verspreid wordt. Om ervoor te zorgen dat uitgegraven grond zorgvuldig wordt beheerd en hergebruikt, werken we tegen 2018 een zo sluitend mogelijk kwaliteitsborgingssysteem uit, waarin de bodembeheerorganisaties de verantwoordelijkheid krijgen voor het volledige grondverzet, van bij het uitgraven tot de toepassing van de grond en waarbij een meer uniforme werking van beide bodembeheerorganisaties voorop staat.
Looptijd	2015-2018
Resultaten 2015	• *In 2015 wordt een screening uitgevoerd van het huidig systeem en wordt een voorstel tot optimalisatie opgemaakt.* • *Er wordt binnen de OVAM een gedragen oplossing uitgewerkt omtrent de afstemming tussen Vlarebo en Vlarema.*

4.1.2 Operationele organisatiedoelstelling 10: Tegen 2036 willen we alle historische bodemverontreiniging saneren

Uit een recente analyse blijkt dat het niet vanzelfsprekend is dat alle historische bodemverontreiniging tegen 2036 gesaneerd is. Volgens schattingen zijn er 85.000 risicogronden. Daarvan hebben we er vandaag 65.500 in kaart gebracht en 34.000 onderzocht. Jaarlijks komen er ongeveer 1.100 nieuwe gronden bij die voor het eerst onderzocht worden. Aan dat tempo duurt het nog 45 jaar voor alle risicogronden onderzocht zijn, laat staan gesaneerd. Na het oriënterende bodemonderzoek duurt het immers al snel acht jaar vooraleer de bodemsanering is afgerond. Op het vlak van bodemsanering heeft Vlaanderen dus nog veel werk voor de boeg.

Inventarisatie risicogronden	
Doel	Eind 2016 moet alle informatie over risico-inrichtingen in exploitatie op het grondgebied van steden en gemeenten uitgewisseld zijn, zodat voldoende goed in kaart gebracht wordt waar risico's kunnen optreden. Hiertoe intensifiëren we de inspanningen voor informatie-uitwisseling met lokale besturen. De gronden met historische risico-activiteiten worden geïnventariseerd tegen eind 2017, zodat ernstige risico's zo snel mogelijk aan het licht komen. In gemeenten waarmee we al een samenwerkingsverband hebben afgesloten, ronden we dit af tegen eind 2016. Hiervoor werken we nauw samen met deze gemeenten. Bijzondere aandacht gaat naar het identificeren van potentiële woonzone projecten. De gronden met risico-activiteiten gelegen in de beschermingszones van waterwingebieden zijn geïnventariseerd tegen eind 2016.
Looptijd	2015-2017
Resultaten 2015	*De data-uitwisseling over de risico-gronden uit de VLAREM-vergunningen in de 33 gemeenten die hiermee nog niet in orde zijn, wordt in 2015 geactiveerd zodat deze eind 2016 klaar zijn.*

Tegen 2028 is de bodemkwaliteit onderzocht van alle gronden waarop ooit risicoactiviteiten hebben plaatsgevonden. We geven prioriteit aan regio's en gemeenten met het grootste ontwikkelingspotentieel en de meeste bevolkingsimpact, gelet op het belang voor ruimtelijke ontwikkeling. Om de nodige informatie over verontreinigde gronden, brownfields en blackfields te verzamelen, is het belangrijk dat alle risicogronden onderzocht worden. We zetten maximaal in op het stimuleren, responsabiliseren en faciliteren van grondbezitters en -gebruikers om hun gronden te onderzoeken. We verankeren in de wetgeving dat alle risicogronden tegen eind 2025 onderzocht moeten zijn. Deze timing stelt ons in de mogelijkheid om niet onderzochte gronden ambtshalve aan te pakken. Voor het onderzoeken van gronden in beschermingszones van waterwingebieden staat eind 2020 als datum. Als OVAM zorgen we er voor dat de gekende gronden van "onschuldige eigenaars" in gemeenten met een samenwerkingsovereenkomst met de OVAM (afgesloten voor eind 2015) onderzocht zijn tegen eind 2019.

In 2015 worden hiervoor volgende projecten opgestart:

- kwetsbare gebieden (zie OOD 14)
- woonzones (zie OOD 14)

4.2 STRATEGISCHE ORGANISATIEDOELSTELLING 4: DUURZAAM BODEMBEHEER DRAAGT BIJ TOT EEN EFFICIËNT RUIMTEGEBRUIK, ECONOMISCHE ONTWIKKELING EN EEN GEZONDE LEEFOMGEVING.

4.2.1 Operationele organisatiedoelstelling 11: Duurzaam bodembeheer faciliteert de ruimtelijke ontwikkeling

Ruimte is schaars in Vlaanderen. Elke dag wordt 6 hectare open ruimte aangesneden. Volgens schattingen komen er de volgende decennia bovendien meer dan een miljoen Vlamingen bij. Dat zijn evenveel mensen die een plek moeten vinden om te wonen, te werken, naar school te gaan, te sporten enzovoort. Door bodems te saneren en duurzaam te beheren werken we mee aan oplossingen voor die toenemende druk op de open ruimte.

Het beleidsplan Ruimte reikt oplossingen aan voor de toenemende druk op onze open ruimte. Ook de OVAM zet die principes om in daden. Door verontreinigde gronden te saneren en klaar te stomen voor hergebruik komt er opnieuw ruimte vrij voor bedrijven, huizen, scholen, culturele centra, … Vanuit onze expertise nemen we een proactieve rol op om het ruimtelijk beleid gebiedsgericht mee vorm te geven. Bij de inzet van onze instrumenten geven we prioriteit aan die gebieden en projecten waar de behoefte aan ruimte het grootst is.

Geïntegreerde ambtshalve sanering	
Doel	De ambtshalve bodemsanering van de OVAM activeert de afstemming en integratie met andere processen voor een duurzaam ruimtegebruik. Indien de eigenaar bouwwerken plant, wordt de ambtshalve bodemsanering geïntegreerd in deze bouwwerken. Dit komt de klantentevredenheid ten goed en is o.m. ook financieel efficiënter. Ook op gronden met een bepaalde ontwikkelingsbehoefte waar evenwel op korte termijn geen plannen zijn, stimuleren we met een gerichte ambtshalve inzet in samenwerking met de lokale besturen en streekontwikkelingsintercommunales deze herontwikkeling Zodoende werkt bodemsanering als hefboom voor een duurzame herontwikkeling.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*In 2015 starten we 2 nieuwe modelprojecten op.*

OVAM als huissaneerder voor de Vlaamse Overheid	
Doel	De OVAM faciliteert met haar expertise andere overheden. De OVAM kan een rol als huissaneerder opnemen voor terreinen in overheidseigendom en biedt collega-overheden de mogelijkheid om hun onderzoeks- en saneringsverplichtingen door de OVAM als saneringswillige te laten uitvoeren. Om dit te initiëren, inventariseren we de risicogronden in eigendom van de Vlaamse overheid tegen eind 2017. Waar de valorisatie van overheidseigendommen belemmerd wordt door een bodemverontreiniging kunnen we maximaal onze rol van huissaneerder opnemen. We richten ook een huissaneerdersloket op waar collega-overheden terechtkunnen voor alle vragen en trajectbegeleiding.

Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *Bij alle voormalige gasfabrieksterreinen waar het lokale bestuur saneringsplichtig is, bieden we de mogelijkheid van huissaneerder aan en doen een samenwerkingsvoorstel.* • *Een plan van aanpak voor de inventarisatie van de risicogronden in eigendom van de Vlaamse overheden wordt opgemaakt.* • *Onderhandelingen met minstens drie geselecteerde collega overheden (VLM, AWV, ANB) zijn opgestart.* • *De lopende onderhandelingen met het GO! worden afgesloten met een principepsovereenkomst die aan de Vlaamse regering wordt voorgelegd.* • *Een instrumentenportfolio anno 2015 voor collega-overheden is uitgewerkt.*

Duurzaam beheer van restverontreiniging	
Doel	Het doel van het project is (1) vermijden dat er in de toekomst nog problemen met restverontreiniging ontstaan, en (2) problemen met de bestaande restverontreiniging oplossen. Volgende 5 maatregelen worden voorgesteld: **a)** beoordelingskader voor restverontreiniging introduceren bij duurzaamheidsevaluatie **b)** opstellen en introduceren van maximumwaarden van concentraties die in de bodem of het grondwater mogen achterblijven **c)** info over restverontreiniging vermelden op het bodemattest **d)** risicogronden op het einde van de rit 'ontgronden', i.e. statuut risicogrond aanpassen **e)** nagaan van de mogelijkheden voor retributies voor restverontreiniging
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Eind 2015 is een ontwerp van beoordelingskader voor restverontreiniging uitgewerkt om te introduceren bij de duurzaamheidsevaluatie, afgestemd met de sector (EBSD, saneerders, projectontwikkelaars).*

4.2.2 Operationele Organisatiedoelstelling 12: We investeren in brown- en blackfieldontwikkeling

De activering en ontwikkeling van brown- en blackfields levert nieuwe ruimte op binnen de bestaande bebouwde ruimte en creëert dan ook nieuwe kansen voor bedrijven, handelszaken en woningen. Vaak liggen deze brown- en blackfields in of tegen de stedelijke kernen, en zijn ze merkelijk groter dan de weinige bouwkavels die in deze omgevingen normaal gesproken vrij komen. Vele van hen hebben dan ook het potentieel om toonaangevende toplocaties te worden voor zowel de stad als voor het nieuwe Vlaamse ruimtelijk beleid. Het bodembeleid moet hieraan maximaal bijdragen via een verbreding van de aanpak.

We breiden het brown- en blackfieldbeleid verder uit	
Doel	We bekijken hoe we extra ambitie en focus kunnen brengen in de brownfieldconvenanten. Een mogelijkheid is naar aanleiding van de calls voor brownfieldconveanten te focussen op specifieke programma's en prioritaire zones. Voor brownfieldprojecten waarbij geen convenant van toepassing is, zetten we een ondersteunend brownfieldprogramma op. We bieden daarbij financiële en faciliterende instrumenten aan. Saneringen stemmen we af op de herontwikkeling en we geven voorrang aan duurzame en groene technieken.
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	• *Tegen einde 2015 wordt een actieplan opgesteld inzake het gebruik van de gegevens van de inventarisatiekaart van OVAM, Ruimte Vlaanderen en Agentschap Ondernemen.* • *Tegen eind 2015 zal een nota worden overgemaakt aan de brownfieldcel met voorstellen over hoe duurzaamheidsaspecten concreet in brownfield-convenanten kunnen worden geïntegreerd.* • *Tegen eind 2015 werken we een kader uit voor ondersteunende maatregelen voor brownfieldprojecten*

Voorbeeldprojecten herontwikkeling brown- en blackfields	
Doel	Samen met de betrokken actoren zetten we voorbeeldprojecten op om samen te leren hoe we actief kunnen bijdragen aan een geïntegreerd duurzaam ruimtelijk, materialen- en bodembeleid. We stimuleren verder de ontwikkeling van brownfields, onder meer door in te zetten op innovatieve proefprojecten waarbij integrale oplossingen gezocht worden voor de uitdagingen m.b.t. ruimte, bodem en duurzaam materialenbeheer. Bij de bodemsanering en herontwikkeling van gronden in eigendom van de OVAM streven we naar een voorbeeldrol op vlak van veiligheid, duurzaamheid, innovatie en kwaliteit.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*We werken in 2015 een traject uit voor de verkoop van OVAM-vastgoed voor duurzame herontwikkeling en starten 1 verkoopsdossier op met hierbij de focus op duurzaam materialenbeheer en dynamisch ruimtegebruik, evenals duurzame bodemsanering.*

4.2.3 Operationele organisatiedoelstelling 13: Duurzaam bodembeheer faciliteert de economische ontwikkeling

Bodemverontreiniging kan in sommige gevallen de overdracht van vastgoed belemmeren. Hierop moeten we ingrijpen. Waar een tankstation de bodem in het verleden ernstig verontreinigde, floreert nu een levendige buurtwinkel. Waar de chemische producten van een droogkuiszaak het grondwater ernstig aantastten, ontvangt een buurthuis vandaag bewoners uit de wijk. Dat bodemsanering een hefboom kan zijn voor economische ontwikkeling, is in het verleden al meermaals gebleken. We geven die hefboom nu extra paardenkracht.

Cofinanciering	
Doel	Sinds 1 september 2013 kunnen huidige of voormalige eigenaars die aan de voorwaarden van het VLAREBO voldoen, 35% of 50% cofinanciering krijgen voor de kosten van de sanering van een historische verontreiniging. Aan de hand van de evaluatie van deze regeling, optimaliseren we deze werking om nog meer tegemoet te komen aan de noden van eigenaars.
Looptijd	2015
Resultaten 2015	*Het tekstvoorstel voor de aanpassing van cofinancieringsregeling is klaar voor het goedkeuringsproces.*

Inzetten op innovatie – groene en duurzame bodemsanering	
Doel	Voor het realiseren van onze doelstellingen zetten we in op innovatie en wetenschappelijk onderzoek. We zetten in op innovatie in bodemonderzoek en -sanering, onder meer naar maximale inzet van planten en bacteriën (fytoremediatie). Innovatie bij bodemsanering zetten we gericht in met het oog op groene en duurzame bodemsanering (reductie van milieudruk, financiële inzet ruimtelijke druk of in functie van gezondheid). Dit biedt ook extra exportkansen voor de Vlaamse bodemsector. We besteden circa 5 procent van de MINA-middelen aan beleidsinnovatie en het zoeken naar nieuwe oplossingen voor verontreinigingen. Bij ambtshalve saneringen voorzien we dat 3 procent van het budget naar gerichte innovatieve onderzoeks-en saneringstechnieken gaat.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *Ontwikkelen van een tool voor de beoordeling van duurzaamheid van herontwikkeling en saneringsprojecten (duurzaamheidsbarometer)* • *Aanpassing van MCA voor BATNEEC-evaluatie van bodemsaneringsprojecten (kader voor de beoordeling van groene bodemsanering)*

4.2.4 Operationele organiatiedoelstelling 14: Duurzaam bodembeheer is essentieel voor een gezonde en kwaliteitsvolle leefomgeving

Een verontreinigde bodem houdt gezondheidsrisico's in: voor de mensen die erop wonen, werken en naar school gaan; voor de gewassen die erin groeien én voor de dieren die erin en erop leven. De verontreiniging kan bovendien het grondwater aantasten en dat bedreigt onze kostbare watervoorraden. Bodemverontreiniging voorkomen is onze grootste bekommernis. Tegelijk pakken we bestaande risicovolle verontreinigingen zo snel mogelijk aan.

In de Beleidsnota Omgeving 2014-2019, bepaalde de bevoegde Minister onder deze doelstelling het volgende: 'Tijdens deze legislatuur zal ik jaarlijks gemiddeld 1000 percelen met ernstige historische bodemverontreiniging die momenteel bewoond worden, versneld inventariseren en indien nodig ambtshalve saneren.'

Deze doelstelling zal nagestreefd worden via een aantal projecten: in hoofdzaak via de hieronder vermelde projecten 'kwetsbare gebieden' en 'woonzones', maar daarnaast ook via de elders vermelde projecten rond 'inventarisatie', 'brown- en blackfields', en via de opvolging en handhaving van de verschillende onderzoeksplichten buiten de kwetsbare gebieden.

Woonzones	
Doel	Grote efficiëntiewinsten dienen zich aan bij het clusteren van 'woonzone-onderzoeken'. Gronden met een ernstige historische bodemverontreiniging die vandaag bewoond zijn, brengen we versneld in kaart en we gaan zo snel mogelijk over tot de ambtshalve sanering. Het hoofddoel van dit project is meer site-onderzoeken in woonzones uitvoeren en zo een belangrijke bijdrage leveren aan het gemiddelde van 1000 percelen per jaar die de komende 5 jaar versneld moeten geïnventariseerd worden en indien nodig gesaneerd worden.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*In 2015 worden minstens 400 bijkomende percelen opgenomen in een woonzoneproject*

Aanpak kwetsbare gebieden	
Doel	De bescherming van onze drinkwaterreserves als een van onze natuurlijke rijkdommen is een belangrijke prioriteit in het bodembeleid. Binnen het regeerakkoord is de ambitie opgenomen dat in de prioritaire gebieden tegen 2019 alle saneringen van gekende risicogronden is gestart. Hiertoe zijn 95% van de onderzoeken van gekende risicogronden opgestart ten laatste in 2016.
Looptijd	2015-2018

Resultaten 2015	• *Voor elke gekende risicogrond in de beschermingszones van grondwaterwinningen zullen de betrokkenen gecontacteerd zijn.*
	• *Voor deze gronden is bepaald of vrijstelling saneringsplicht mogelijk zou zijn. Indien wel, is deze vrijstelling voorbereid.*
	• *Voor 1/6e van de betrokken percelen zal het einddoel bereikt zijn.*
	• *(Het einddoel is bereikt als:*
	  ○ *het na verificatie duidelijk is dat het toch geen risicogrond is;*
	  ○ *er na een onderzoek geen aanwijzingen van een ernstige bodemverontreiniging zijn;*
	  ○ *er na een beschrijvend bodemonderzoek blijkt dat er geen sanering nodig is;*
	  ○ *er een conform BSP is.)*

Belgisch stookoliefonds	
Doel	Vooral particulieren krijgen te maken met bodemverontreiniging door lekkende stookolietanks. De oprichting van een stookoliefonds moet deze onbillijke situatie helpen rechttrekken. Samen met de federale regering en de andere gewesten stellen we alles in het werk om een stookoliefonds op te richten dat snel en daadkrachtig kan opstarten.
Looptijd	2015-uiterlijk 2020
Resultaten 2015	• *OVAM stelt de tekst van het Samenwerkingsakkoord op na evaluatie door de UICL-werkgroep* • *OVAM stelt de nodige beleidsvoorbereidende teksten en nota's op, afgestemd met de betrokken sectoren*

4.3 STRATEGISCHE ORGANISATIEDOELSTELLING 5: EEN OPEN EN TOEGANKELIJKE OVERHEID

De OVAM treedt op als coördinator en regulator en zet de neuzen in dezelfde richting. We stimuleren en responsabiliseren. Door proactief partnerschappen en samenwerkingsverbanden op gang te trekken creëren we een breed gedragen netwerk van partijen die het bodembeheer mee realiseren. Bedrijven volgen de bodemwetgeving nauwgezet op; bodemsaneringsdeskundigen, saneerders en andere betrokken partijen voeren hun werk met de grootste zorg uit. In het bodembeheer zullen we onze rol herdenken en actief bodemgerelateerde activiteiten van andere Vlaamse overheden aantrekken. Vanzelfsprekend blijven we sterk inzetten op de kwaliteit van ieders en ons eigen werk.

4.3.1 Operationele organisatiedoelstelling 15: De OVAM als regisseur van het duurzame bodembeheer

We stippelen een duurzaam bodembeheer uit dat naadloos aansluit bij de groene kringloopeconomie, met oog voor de kwaliteit van bodem en water, landbouw en voedselvoorziening, gezondheid en welzijn, economie en slim ruimtegebruik. Onze rol is niet op de eerste plaats die van uitvoerder, wel die van spilfiguur. We stimuleren en responsabiliseren bedrijven, particulieren, federaties, overheden, middenveldorganisaties en andere partners om samen werk te maken van een zuivere bodem.

Grondeninformatieregister	
Doel	Het grondeninformatieregister moet nog meer dan vandaag een authentieke gegevensbron worden voor bodemverontreiniging, die nauwkeurige én betrouwbare informatie oplevert voor alle betrokkenen.
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	*Kadaster: Met de federale overheid zijn afspraken gemaakt om efficiënter informatie van het kadaster uit te wisselen met de OVAM.*

Efficiënte ambtshalve sanering	
Doel	In de komende 20 jaar zal het aantal dossiers waar onschuld verleend wordt beduidend stijgen. Naar verwachting zal het aantal dossiers op jaarbasis meer dan verdubbelen. Die uitdaging willen we opvangen door nog efficiënter te gaan werken. We bundelen gelijkaardige saneringsdossiers (qua aard van verontreiniging of qua locatie) in een grootschalig project, dat we als geheel op de markt brengen en beheren. We onderzoeken of het efficiënter is om grote clusters standaarddossiers en zeer complexe projecten door een externe partij te laten coördineren. We waken over de kwaliteit van onze ambtshalve bodemsanering. We onderzoeken de mogelijkheid om in de gevallen dat de ambtshalve bodemsanering maar een klein onderdeel van de herontwikkeling uitmaakt, de ontwikkelaar te faciliteren, in plaats van de bodemsanering zelf uit te voeren.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*In 2015 is de clustering van dossiers geïnventariseerd en een globaal plan van aanpak uitgewerkt voor deze dossiers.*

4.3.2 Operationele organisatiedoelstelling 16: Door administratieve vereenvoudiging sparen bedrijven kostbare tijd en geld uit

We gaan voluit voor een verregaande administratieve vereenvoudiging. Dat spaart eigenaars en gebruikers kostbare tijd uit én geeft de OVAM meer tijd om zich op haar kerntaken te focussen.

Kwaliteit erkende bodemsaneringsdeskundigen	
Doel	Om de kwaliteit van bodemonderzoeken en bodemsaneringen gevoelig te verhogen, wordt een kwaliteitszorgsysteem uitgebouwd waarbij "systeemaudits" bij de erkende bodemdeskundigen worden uitgevoerd. Op deze manier wordt het volledige proces van opdrachtinitiatie (offertevraag) tot aflevering van het eindproduct (rapport bodemonderzoek) doorgelicht. Binnen voorliggend project wordt ook een geheel nieuwe werkwijze geïntroduceerd waarbij OVAM meer een bemiddelende en faciliterende rol wordt toebedeeld en de verantwoordelijkheid bij de erkende deskundige komt te liggen. Er zal afgestapt worden van de huidige standaardwerkwijze met een volledige individuele controle op dossierniveau en aflevering van een conformverklaring van elk ingediend rapport. Om de deskundigen meer mogelijkheden te bieden om hun expertise te valoriseren, wordt de omvangrijkheid van de verschillende standaardprocedures gereduceerd tot louter vormmatige verplichtingen. De inhoudelijke aspecten van elk van deze procedures blijven uiteraard nog wel bestaan maar dan eerder als handreiking of als minimale eisen.
Looptijd	2015-2018
Resultaten 2015	• *De voorbereiding van de wetswijzigingen in Bodemdecreet, VLAREBO, VLAREL en Milieuhandhavingsdecreet (DABM) is uitgevoerd.* • *De voorbereidingen worden getroffen om de standaardprocedures te reduceren tot minimale wettelijke verplichtingen.* • *Een controle- en auditsysteem voor erkende bodemsaneringsdeskundigen is uitgewerkt.*

Digitalisering rapporten bodemdossiers	
Doel	De meeste rapporten die bij de OVAM ingediend worden, worden momenteel digitaal en op papier overgemaakt. Door niet langer papieren rapporten te laten indienen, voorkomen we dat ons papieren archief nog aangroeit. Het afschaffen van de papieren rapportage wordt opgenomen in de standaardprocedures. Tegen eind 2015 worden de rapporten alleen nog digitaal aangeleverd. Het huidige papieren archief vraagt momenteel veel ruimte wat een grote kost met zich meebrengt. De inhoud van het archief is ook slechts deels digitaal beschikbaar. Het doel is om de kosten te doen dalen door het archief extern te bewaren met voldoende garanties over een vlotte toegang tot (een digitale versie) van het archief.
Looptijd	2015
Resultaten 2015	• *In 2015 worden de standaardprocedures herschreven zodat de noodzaak tot het aanleveren van papieren rapport wordt geschrapt.* • *We evalueren de efficiëntie van de huidige aanpak van archivering én digitalisering. Op basis van de evaluatie worden voorstellen geformuleerd voor de archivering in de toekomst. Daarnaast wordt een plan met prioriteiten voor het digitaliseren van dossiers (brieven en rapporten) opgesteld.*

5 NAAR EEN GEÏNTEGREERD BELEID

5.1 RUIMTE IN TRANSITIE

De verstedelijking en de ecologische uitdagingen leggen de aandacht terug bij de fysieke leefomgeving die ingrijpend aan het veranderen is. Een betere en slimmere inrichting van ruimte is een noodzaak voor een toekomstige duurzame ontwikkeling. De ontwikkeling van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) is van strategisch belang voor de OVAM om haar beleidsimpact op vlak van duurzaam materialen- en bodembeheer aanzienlijk te vergroten. De ruimtelijke transformatieprocessen maken het ook mogelijk om met toekomstige keuzes te experimenteren.

Pilootprojecten Vlaams Bouwmeester / Bouwmeestercollege	
Doel	Het 'traject pilootprojecten' is een instrument dat door de Vlaams Bouwmeester werd ontwikkeld en een interessante wisselwerking tussen verschillende beleidsdomeinen genereert. Concrete en te realiseren projecten kunnen daarbij een testcase zijn om de marges van de huidige regelgeving op te zoeken en ze via ontwerpend onderzoek te verruimen. Pilootprojecten worden als instrument gehanteerd voor sectoren of maatschappelijke vraagstukken die een hoge vorm van urgentie vertonen, en die nood hebben aan een concreet 'out of the box'-denken en effectief gerealiseerde voorbeeldprojecten. Pilootprojecten leggen een direct verband tussen de praktijk (het bouwen), onderzoek, beleidsuitvoering en regelgeving. Een traject schakelt constant tussen het operationeel en het strategisch niveau. Pilootprojecten vormen een intensief onderzoek- en ontwikkelingsproject dat resulteert in innovatieve bouwprojecten die effectief zijn gerealiseerd, en dit binnen een tijdsefficiënt kader.
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	*Fase 1: Een strategisch verkenningsteam heeft een kader uitgewerkt dat resulteert in de publicatietekst voor de call voor ontwikkelaars. Op basis hiervan worden max. 5 pilootprojecten geselecteerd.* *Fase 2: opmaak projectdossiers.* *De OVAM zal meewerken aan de begeleiding, de ondersteuning en de haalbaarheidsanalyse bij de selectie van de pilootprojecten.*

Territoriale ontwikkelingsprogramma's	
Doel	We intensifiëren onze samenwerking in het kader van de territoriale ontwikkelingsprogramma's (BRV) in functie van een circulaire economie en duurzaam bodembeheer en werken samen met Ruimte Vlaanderen en andere sleutelactoren in het kader van de programma's T.OP Centraal Limburg (REMINE Poort Genk, REMINE Stad Limburg) en T.OP Metropolitaan Kerngebied (Noordrand Brussel) en prioritaire reconversiezones/steunzones
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	*De OVAM zal meewerken aan de opmaak van het T.OP en verdere opvolging. We proberen hierin onze beleidsdoelstellingen maximaal te integreren en te optimaliseren.* • *Metropolitaan Kerngebied-Noordrand Brussel: uitwerking van een TOP programma en opvolgingsstructuur, goedgekeurd door de externe stuurgroep.* • *We hebben onze expertise ingebracht in de T.O.P. Centraal Limburg (deelprogramma REMINE Poort Genk). Onder meer is er een '<u>prospectief onderzoek CE Poort Genk</u>' die de potenties voor CE in de regio Genk zal blootleggen, uitgevoerd. Daarnaast is er in 2015 gestart met de opmaak van een 'Werkatlas Ford terreinen': een synthese van de uitgangssituatie via cartografie en infographics, en een tool voor dialoog voor zowel investeerders als andere belanghebbenden.* *OVAM neemt het initiatief voor de verdere opstart van de verschillende fases in de toekomst (expertise, governance, cofinanciering)*

Het beheer en de sanering van de circa 2.000 stortplaatsen in Vlaanderen vormen nu én nog meer in de toekomst een maatschappelijke uitdaging. Gesloten stortplaatsen kunnen op lange termijn toch gaan 'lekken', waardoor ze de omgeving bedreigen. De meeste eigenaars zijn zich onvoldoende bewust van die risico's en zijn financieel niet gewapend om zo'n verontreiniging te saneren.

Enhanced Landfill Mining	
Doel	De finale doelstelling van het ELFM-project is een voorraadbeheerplan voor stortplaatsen waarbij deze locaties op een duurzame wijze worden ingepast in een lange termijn planning.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*In 2015 zetten we verder in op een verfijning, aanvulling en validatie van de databank. Het beslissingsondersteunend model wordt verder onderbouwd en verfijnd. In ambtshalve saneringsprojecten worden onderzoeks- en scheidingstesten opgestart op minstens 3 locaties. We werken verder mee aan het ELFM-consortium v2.0 en Eurelco en nemen een vooraanstaande rol op in de voorbereiding van het Interreg-project.*

5.2 STAD IN TRANSITIE / TRANSITIE IN DE STAD

Steden en stedelijke gebieden zijn de plekken bij uitstek waar veel maatschappelijke uitdagingen samenkomen. Tegelijkertijd is de stad het werkveld waar nieuwe oplossingen bedacht, aangereikt en getest worden om deze uitdagingen aan te pakken.

Samenwerkingsverbanden tussen de OVAM en lokale besturen	
Doel	Het samenwerkingsverband vormt het sluitstuk van een afgestemd, overkoepelend OVAM beleid naar en mét de lokale besturen. We ontwikkelen een kader voor het detecteren van nieuwe potentiële partners, gebaseerd op de cruciale elementen: integratie, innovatie, maatwerk en concretisering.
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	• *We zijn de engagementen nagekomen die zijn vastgelegd in de samenwerkingsverbanden met de gemeenten .* • *We sluiten een samenwerkingsverband af met minstens 5 centrumsteden, in functie van de inhoudelijke doelstellingen, prioriteiten en programma's van de OVAM.*

5.3 BLIJVEND INZETTEN OP DE EUROPESE EN INTERNATIONALE ROL

Het is meer dan ooit belangrijk om het Vlaams standpunt in te brengen op Europese en internationale fora. Door een actieve rol op te nemen zorgen we er voor dat onze visies en beleid meegenomen worden in de Europese en internationale beleidsontwikkelingen. We zorgen er voor dat we zo vroeg mogelijk in het proces onze kennis, kunde en expertise inbrengen. Door het sponsoren of organiseren van internationale congressen, proberen we de impact van Vlaanderen op het internationaal beleid te verstevigen

Beïnvloeden en doorvertalen van wetgeving	
Doel	Een reeks richtlijnen, verordeningen en andere wetsdocumenten krijgen input in de voorbereiding en beslissing ervan, waarbij in bepaalde gevallen het trekkerschap binnen Vlaanderen en soms België wordt opgepakt door de OVAM. Aan de andere kant zijn we actief in de implementatie en uitvoering van Europese regelgeving, waarbij rapportering van implementatie en het behalen van gestelde doelstellingen een belangrijk onderdeel uitmaakt
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*De nieuwe EURAL (incl grenswaarden gevaarlijke afvalstoffen) is geïmplementeerd in Vlaamse wetgeving.* *We hebben zowel via de formele als informele kanalen de besprekingen beïnvloed rond:* • *het Europese pakket circulaire economie (in het kader waarvan een aantal afvalrichtlijnen worden herzien),* • *het Europese beleid rond ecodesign,* • *het Europese en internationale beleid rond scheepvaart en marien zwerfvuil,* • *de Verdragen van Bazel en Stockholm (in kader waarvan een COP plaatsvindt), en* • *het werkpakket duurzaam materialenbeheer van de OESO.* *We pleiten ervoor om minimumnormen rond duurzaam materiaalgebruik te integreren in Europese productnormering. Voor prioritaire doelgroepen ijveren we voor de uitwerking van materialencriteria ihkv de EU Ecodesign Richtlijn* (VMP) *In een evaluatierapport is aangegeven hoe wij dit proces in overleg met alle betrokkenen zo hebben beïnvloed dat het Europese en internationale beleid meer in overeenstemming is met het Vlaamse materialenbeleid.*

Beïnvloeden en doorvertalen van beleidsontwikkelingen op een strategisch niveau	
Doel	Op Europees en internationaal niveau worden heel wat zaken op een eerder strategisch niveau voorbereid en/of uitgewerkt die op termijn doorwerken in nieuwe of aangepaste regelgeving of de inzet van financiële middelen. In een aantal van deze processen zijn we actief, hetzij wat betreft de ontwikkeling van beleidsdocumenten, hetzij in relevante fora, zoals partnerschappen en stuurgroepen
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Via onze deelname aan de stuurgroep van het UNEP Resource Panel en het European Topic Centre on Material Flows and Waste in a Green Economy hebben we de Europese en internationale onderzoeksagenda zo beïnvloed dat er meer aandacht is voor duurzaam materialenbeheer.* *In een evaluatienota is aangegeven hoe wij hiertoe een bijdrage hebben geleverd.*

De OVAM zet in op Europese projecten die gericht zijn op samenwerking inzake materialen- en bodembeleid met andere landen of regio's. We streven ernaar in deze projecten een meerwaarde te creëren zowel voor onszelf als voor de partners waarmee we samenwerken.

Interreg 'Circulaire economie'	
Doel	Opzetten van een Europese samenwerking om bedrijven in Vlaanderen te ondersteunen in hun transitie naar een circulaire economie. Deze ondersteuning kan bestaan uit financiële en personele middelen gefinancierd vanuit Europa. Deze middelen worden ingezet om bestaande kennis te delen, om concrete pilots samen op te zetten en de resultaten hiervan ook toe te passen in andere landen en door het invullen van kennis'gaps' via bijkomend onderzoek.
Looptijd	2015-2016 (projectvoorstel)
Resultaten 2015	*Opmaken en indienen interreg projectvoorstel*

Inspiration - Horizon 2020 - Europa - opstellen kennisagenda rond bodem	
Doel	Het INSPIRATION-project beoogt het ontwikkelen van een strategische kennisagenda voor milieuvriendelijk, sociaal aanvaardbaar en economisch haalbaar bodem- en landgebruik en -beheer. Het ondersteunen van maatschappelijke uitdagingen staat hierbij centraal. De kennisagenda zal georiënteerd worden naar de noden van de eindgebruikers zodat de fondsenwerving voor het uitvoeren van de werkzaamheden vlot zal verlopen. Het project wordt uitgevoerd door 21 partners uit 17 landen waarbij in elk van de landen Nationale FocusPunten (NFP) worden aangesteld. Voor België zal de OVAM als focuspunt fungeren: deze taak omvat het inventariseren, contacteren en bevragen van de belangrijkste actoren rond bodem- en landgebruik en het bijeenbrengen van de nodige (leemtes in) kennis en data. Aan het einde van het project (na een looptijd van 3 jaar) zal de opgestelde kennisagenda voorgesteld en verspreid worden.
Looptijd	2015-2018
Resultaten 2015	*Opstart van project op 1 maart 2015. Eerste fase van het project: contacteren en bijeenbrengen van stakeholders bodem- en landgebruik binnen België. De aanwezige en ontbrekende kennis en data rond bodem- en landgebruik en -beheer is in kaart gebracht na bevraging van de stakeholders.*

5.4 EEN RISICOGEBASEERDE EN GEÏNTEGREERDE HANDHAVING

Een doeltreffende handhaving is een kritische succesfactor en een essentiële randvoorwaarde voor het slagen van het afval-, materialen- en bodembeleid. Een doeltreffende handhaving begint met een goede planning en programmering. Een risicobenadering is noodzakelijk om de juiste prioriteiten te kunnen leggen in een context van beperkte middelen voor handhaving.

Planning van de handhavingsinspanningen	
Doel	We willen dat de handhaving van de afval-, materialen- en bodemwetgeving mee wordt genomen, afgewogen en afgestemd met de andere thema's in het kader van de meerjarenplanning van de VHRM. De eigen planning en rapportage staat op punt. We gaan na hoe we efficiënt en effectief de beschikbare personele en financiële middelen voor handhaven kunnen inzetten bij de OVAM door over de grenzen van de afdeling samen te handhaven. We werken met andere toezichthoudende diensten samen, in de eerste plaats met AMI en met de lokale besturen.
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	• *Een meerjarenprogramma dat als input wordt gebruikt voor het meerjarenprogramma dat de VHRM opstelt is aan de VHRM bezorgd tegen uiterlijk einde maart 2015.* • *We onderzoeken de mogelijkheden en de vereisten om binnen de OVAM de handhavingsinspanningen voor afval, materialen en bodem te bundelen en gezamenlijk in te zetten. We hebben een duidelijk zicht op de mogelijkheden, de randvoorwaarden, mogelijke structuur en planning voor uitrol om dit in praktijk te brengen.* • *We willen de lokale besturen tonen hoe op een efficiënte manier om te gaan met achtergelaten afvalstoffen, en wanneer op de OVAM een beroep kan worden gedaan voor een ambtshalve verwijdering of een andere vorm van samenwerking.*

Een effectievere en efficiëntere sanctionering van overtredingen	
Doel	We willen meer overtredingen rechtstreeks via bestuurlijke weg doen sanctioneren.
Looptijd	2015 – 2016
Resultaten 2015	*We willen onderzoeken welke bepalingen in VLAREMA kunnen worden gedepenaliseerd; tegen het einde van het jaar moet het onderzoek resulteren in een voorstel (onderdeel van wijzigingsbelsuit Vlarema 5) dat aan de minister wordt voorgelegd.*

6 INTERNE WERKING

De laatste jaren is er op Vlaams niveau een sterke centralisatiebeweging en rationaliseringsfocus gaande op het vlak van ondersteunende processen en beheersprocessen. Het doel hiervan is de Vlaamse overheid meer als één geheel te presenteren, en uniformer en transparanter te laten werken. Uit het Regeerakkoord blijkt dat deze centralisatiebeweging zich nog verder zal doorzetten, gevoed vanuit de efficiëntiegedachte “meer doen met minder”.

Ook voor de OVAM betekent dit dat er keuzes gemaakt moeten worden. De komende planperiode wordt de focus gelegd op het HR-beleid, het communicatiebeleid, informatiebeheer en facilitair beheer. Hierbij wordt aandacht besteed aan de EIKE-systematiek, of met andere woorden het bewaken of verhogen van efficiëntie, effectiviteit, integriteit en kwaliteit.

Hierbij willen we maximaal vertrekken vanuit de visies en diensten die ons worden aangereikt binnen de Vlaamse overheid. We zorgen ervoor dat we in overeenstemming zijn met deze visies en verplichtingen, maar zorgen er bij de implementatie voor dat ze in lijn zijn met het DNA van onze organisatie.

6.1 HUMAN RESOURCES

De OVAM bestaat meer dan 30 jaar en uiteraard is haar maatschappelijke rol in die tijd sterk gewijzigd. Van een voornamelijk regelgevende en opvoedende rol in het begin, is zij geëvolueerd naar een eerder faciliterende, coördinerende en regisseursrol. Zij kan dit enkel realiseren met competente en gemotiveerde medewerkers, die alert, ondernemend en creatief inspelen op opportuniteiten die zich aandienen of er actief naar op zoek gaan. Deze competenties en talenten in mensen naar boven halen en stimuleren en hen de ruimte bieden om hierin te groeien door innovatieve werkmethoden en organisatieconcepten te creëren, raakt meteen de kern van het HR-beleid. De OVAM focust haar HR-beleid de volgende planperiode op: organisatiewaarden en cultuur, competentie- en talentmanagement, innovatieve arbeidsorganisatie, prestatiemanagement en leiderschap. In bijlage 4 bij dit ondernemingsplan is het diversiteitsplan 2015 terug te vinden.

Strategische organisatiedoelstelling 6:
We voeren een geïntegreerd en duurzaam HR-beleid dat gericht is op de realisatie van onze doelstellingen en waarin het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent centraal staat

6.1.1 Operationele organisatiedoelstelling 17: We werken aan een waardegebonden organisatiecultuur

De waarden van de organisatie weerspiegelen het kloppend hart van de organisatie. Ze bepalen op welke manier we onze organisatiedoelstellingen willen behalen en hoe we met elkaar, als collega's, en met onze externe stakeholders en klanten, omgaan. Binnen dit traject besteden we tevens de nodige aandacht aan integriteit. Een organisatie die integer handelt, is immers een betrouwbare partner.

Waardegebonden organisatiecultuur	
Doel	De waarden van de Vlaamse overheid worden op maat van de OVAM doorvertaald, en door iedereen erkend en beleefd
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *We stemmen onze waardenset af op de Vlaamse waarden, concretiseren deze en integreren deze in de personeelscyclus (PLOEG, functioneringsgesprekken)* • *In het kader van integriteit doorlopen we verder het traject rond kwetsbare functies* • *Er is breed gecommuniceerd over deze waarden (incl. integriteit) o.a. via intervisies*

6.1.2 Operationele organisatiedoelstelling 18: We werken aan een toekomstgericht en duurzaam competentie- en talentmanagement

De juiste competenties aantrekken, beschikbare competenties juist inzetten en bespreekbaar maken, en competentieontwikkeling maximaal stimuleren, zijn de rode draad doorheen het ganse HR beleid. We stimuleren hiervoor verantwoordelijkheidszin, autonomie en zelfredzaamheid bij onze medewerkers.

Competentie- en talentmanagement	
Doel	De OVAM heeft alle competenties en talenten in huis die nodig zijn voor de realisatie van haar engagementen
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	• *We stellen een concrete visie op rond de duurzame inzetbaarheid van de aanwezige competenties en talenten binnen onze organisatie.* • *De talenten en competenties van onze medewerkers worden verder in kaart gebracht en geven ons een beeld van het potentieel in de organisatie.* • *Voor alle strategische doelstellingen is een analyse van de nodige competenties gemaakt, in samenspraak met de afdelingen.* *In het kader van Optimalisatietraject Bodembeheer is er een concreet actieplan opgesteld om de wenselijke competenties te ontwikkelen, intern te mobiliseren of aan te trekken ('de juiste competenties/talenten op de juiste plaats').* • *Een informaticatoepassing voor opvolging van competenties en is geselecteerd* • *We starten met het uitvoeren van de functieclassificatie van de Vlaamse overheid.* • *We stellen aan onze medewerkers instrumenten ter beschikking om vorming en loopbaan bespreekbaar te maken* • *We werken aan een doelgroepgericht ontwikkelingstraject (nieuwe medewerkers, bevorderingen, interne mobiliteit, …)* • *We stimuleren interne kennisdeling: richtlijnen zijn uitgewerkt over de terugkoppeling bij deelname aan interne/externe initiatieven zodat deze kennis uitgedragen en gedeeld wordt*

6.1.3 Operationele organisatiedoelstelling 19: We werken aan een innovatieve arbeidsorganisatie

We stappen stilaan over van een hiërarchische structuur naar een meer vlakke structuur, waarbij meer verantwoordelijkheid en autonomie gegeven wordt aan de medewerkers. We implementeren hiervoor nieuwe werkvormen en organisatieconcepten als project- en programmawerking, zelfsturende teams, enzomeer. De verandering op de werkvloer, het omgaan met complexe uitdagingen en een verhoogde werkdruk door bijkomende besparingen kunnen wegen op sommige medewerkers. We maken de begrippen "stress" en "burn-out" bespreekbaar en nemen hierin de nodige preventieve en curatieve maatregelen. We houden hierbij rekening met de risico-analyse welzijn (zie bijlage 3).

Innovatieve arbeidsorganisatie	
Doel	We zorgen voor een stimulerende werkomgeving met vlakkere structuur, teamwerking en aangepast leiderschap; met de nodige aandacht voor de "work-life-balance" en waardering
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *Afdeling IVS: Het veranderingstraject IMPACT is geëvalueerd* • *Afdeling BB: Het implementatieplan van het optimalisatietraject BB is afgerond met duidelijkheid over de timing van invoering van nieuwe structuur, functies en plaats en tijdsonafhankelijk werken.* • *Afdeling AD: We zetten een zelfsturende team op binnen de juridische dienst. Afhankelijk van de evoluties mbt het dienstencentrum optimaliseren we de werkvorm.* • *Bij verandertrajecten werken we met onze medewerkers rond inzicht in hun persoonlijke gedragsvoorkeuren adhv Insights Discovery om de open gesprekscultuur en goede werkrelaties te bevorderen.* • *We stellen een organisatiebreed actieplan op rond 'omgaan met stress' en voeren de eerste acties door.*

6.1.4 Operationele organisatiedoelstelling 20: We werken aan een doeltreffend en effectief prestatiemanagement

Bij het overstappen naar een innovatieve arbeidsorganisatie is een duidelijke sturing met focus op de realisatie van de organisatiedoelstellingen essentieel. Basisvoorwaarde voor het uitwerken van een goed prestatiemanagementsysteem is dat de organisatiedoelstellingen, zowel de inhoudelijke als de organisatieontwikkelingsgerichte, doorvertaald worden tot op team- (en individueel) niveau

Prestatiemanagement	
Doel	Iedere medewerker weet wat haar/zijn bijdrage aan het geheel is en wat precies van haar/hem verwacht wordt; en wordt hierop ook beoordeeld
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *Bij de planningsgesprekken benadrukken we het éénduidig doorvertalen van de strategische doelstellingen tot op individueel niveau.* • *Een specifiek ontwikkelings/begeleidingsplan is opgesteld en aangevat rond 'contracting' (= duidelijke planning) zodat medewerkers en leidinggevenden duidelijke afspraken maken over hun takenpakket.* • *We toetsen de eigen projectwerking af aan de VO-brede aanpak en sturen bij, waar nodig.* • *We leren uit verschillende vormen van prestatiegericht werken (o.a. bij IMPACT) en optimaliseren, waar nodig, in de rest van de organisatie. We introduceren prestatiegerichte teamwerking bij de juridische dienst en in het optimalisatietraject bodembeheer*

6.1.5 Operationele organisatiedoelstelling 21: We werken aan een sterk leiderschap

Door het streven naar een organisatie met autonomere en zelfredzamere medewerkers en door het invoeren van het "anders werken" in zijn ruime betekenis, gekoppeld aan een degelijk

prestatiemanagementsysteem, verandert ook het profiel en de rol van de leidinggevende. Situationeel leiderschap, afhankelijk van de noden van de teams en de medewerkers, en sturen op prestaties worden uitermate belangrijk. We begeleiden onze leidinggevenden in deze andere invulling van hun rol en creëren ruimte voor intervisie en netwerking.

Leiderschap	
Doel	Onze leidinggevenden kennen en vervullen optimaal hun 4 rollen als coach, manager, leider en ondernemer. De leidinggevenden hebben hun stijl van leiding geven aangepast aan de nieuwe werkvormen.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Specifieke vorming is georganiseerd (intervisies o.a. via Lerend Netwerk leidinggeven, interne coaches, opleiding) met focus op de OVAM-waarden en de 4 leiderschapsrollen, waarbij de BUE's als insteek gebruikt worden.*

6.2 COMMUNICATIE

De OVAM heeft zich in het verleden steeds gekenmerkt door een sterk pro-actief communicatiebeleid. De OVAM maakt via haar communicatiebeleid duidelijk wie ze is en waar ze voor staat. Ze ondersteunt met communicatiecampagnes en acties de beleidsdoelstellingen en haar strategische doelstellingen en laat informatie en nieuwe initiatieven ingang vinden bij een breed scala aan doelgroepen. Verder voert de OVAM een pro-actief persmanagement met als doel het publiek duidelijk te informeren en het positieve imago van de organisatie te verzorgen.

STRATEGISCHE ORGANISATIEDOELSTELLING 7: WE MAKEN VIA ONS COMMUNICATIEBELEID DUIDELIJK WIE WE ZIJN EN WELKE DOELSTELLINGEN WE REALISEREN

6.2.1 Operationele organisatiedoelstelling 22: We voeren een corporate communicatiebeleid met als doel de organisatie als een samenwerkende en oplossingsgerichte partner te positioneren

De OVAM stuurt haar communicatiemerkpaspoort bij in functie van haar organisatiewaarden en de waarden van de Vlaamse overheid (openheid, daadkracht, 360° vertrouwen en wendbaarheid). Als onderscheidend element van onze merkidentiteit behouden we de baseline 'Samen maken we morgen mooier'. We sturen de visuele uitwerking van het corporate communicatiebeleid van de OVAM bij in functie van de beslissingen van de Vlaamse Regering - Merkbeleid Vlaanderen, en de aanbevelingen van de evaluatiestudie van het corporate communicatiebeleid (2013).

Corporate communicatie	
Doel	We positioneren de OVAM als een samenwerkingsgerichte en oplossingsgerichte partner.
Looptijd	2015
Resultaten 2015	• *We maken een nieuw strategisch communicatieplan 2015-2020 voor de OVAM met de verderzetting van de huidige periodieke publicaties en een herwerking van de corporate indentiteit.* • *We werken 11 e-zines, 3 edities OVAM.link en 1 Activiteitenoverzicht uit.* • *We coörganiseren ISWA en zorgen voor een goede profilering van onze organisatie op de wereldtentoonstelling Milaan.*

6.2.2 Operationele organisatiedoelstelling 23: We ondersteunen onze beleidsdoelstellingen met communicatiecampagnes, -acties en persberichten

In overeenstemming met de nota Overheidscommunicatie integreren we communicatie en (mogelijke) toekomstige communicatie-inspanningen van bij de conceptualisering van nieuwe beleidsmaatregelen of initiatieven. Zo vermijden we dat communicatie pas in laatste instantie uitgewerkt wordt en onvoldoende afgestemd en geïntegreerd is in het beleid. We focussen in onze communicatie op een beperkt aantal communicatiethema's die belangrijke doelstellingen uit het strategisch plan en de beleidsnota verenigen waarin de OVAM het verschil kan maken.

Gerichte communicatie-acties, ondersteunend aan de beleidsdoelstellingen	
Doel	Informeren en sensibiliseren van onze doelgroepen betreffende nieuwe beleidsinitiatieven en tendensen
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *Internationaal jaar van de Bodem* • *Opvolgingscampagne 'Sorteer Meer'* • *Communicatiecampagne over stookoliefonds, indien gerealiseerd* • *Vlaams Materialenprogramma* • *Clusterbeleid 'Circulaire economie'*

6.2.3 Operationele organisatiedoelstelling 24: We blijven ons inspannen op het vlak van interne communicatie, met als doel onze medewerkers degelijk en adequaat te informeren en de OVAM-waarden te doen leven en beleven in de organisatie

Met onze interne communicatie focussen we op 4 kernopdrachten: betrokkenheid bij veranderingstrajecten en reorganisaties, doorstroming van informatie, organisatie van motiverende activiteiten en het voortdurend voeden, opvolgen en verbeteren van onze "interne communicatie-infrastructuur".

Interne communicatie	
Doel	We zetten interne communicatie in om de schotten tussen de verschillende diensten en afdelingen te doorbreken en de beleving van de OVAM waarden te versterken.
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *Iedere medewerker is geïnformeerd over de strategische en operationele planning voor 2015* • *De interne verandertrajecten zijn ondersteund, in het bijzonder Optimalisatie BB.* • *Iedere medewerker is geïnformeerd over de uitrol van Vlimpers en de nieuwe huisstijl van de Vlaamse overheid* • *Thema-ontbijtsessies met de directie hebben plaatsgevonden, waarbij de medewerkers zelf de thema's konden aankaarten.* • *De Open Diensten Dag 2015 werd georganiseerd.* • *De ontwikkeling van een nieuw intranet werd opgestart.*

6.3 INFORMATIEBEHEER

Via een optimaal informatiebeheer garanderen we een efficiënt, doelmatig en oplossingsgericht beheer van informatiestromen. Informatie is voor een overheid een bedrijfsmiddel zoals budget en personeel. Documenten en toepassingen bevatten immers informatie die de organisatie nodig heeft om haar taken kwaliteitsvol uit te voeren. We gaan daarbij ook uit van het vergroten van het gebruiksgemak voor de interne en externe gebruikers, zonder in te boeten op informatieveiligheid. Ook het detecteren van ontbrekende informatie voor het uitvoeren van processen voor een vernieuwende dienstverlening behoort tot het domein van informatiebeheer.

STRATEGISCHE ORGANISATIEDOELSTELLING 8: WE GARANDEREN EEN EFFICIËNT, DOELMATIG EN OPLOSSINGSGERICHT BEHEER VAN INFORMATIESTROMEN

6.3.1 Operationele organisatiedoelstelling 25: We zorgen voor doorgedreven digitalisering en integratie van de informatiestromen gerelateerd aan onze kernprocessen

Deze planperiode zetten we in op de (verdere) ontwikkeling van de toepassingen en de informatiebeheer-systemen die rechtstreeks onze kerntaken ondersteunen (PAD, Mistral, digitale loketten, …). Deze toepassingen worden intern verder geïntegreerd waardoor de aanwezige informatie breder en efficiënter kan ingezet worden.

Digitale ondersteuning van onze kernactiviteiten	
Doel	Verder digitaliseren van onze beleidsinstrumenten met het oog op efficiëntie en klantgerichtheid
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *Er is een systeem uitgewerkt voor een vereenvoudigde afhandeling van grondstofverklaringen* • *Er is een systeem uitgewerkt voor de vereenvoudigde afhandeling van transportmeldingen ikv EVOA en het digitaal uitwisselen van de informatie uit de bijlagen bij de kennisgevingen.* • *Vlarebo en Bodemdecreetswijzigingen worden doorvertaald in Mistral.* • *Er is een uitwisselingssysteem met het kadaster.*

6.3.2 Operationele organisatiedoelstelling 26: We zorgen voor een maximale overdraagbaarheid en integratie van onze informatie met de Vlaamse Overheid

Ook de koppeling van onze systemen met de "horizontale" systemen van de Vlaamse Overheid staan op de agenda. Doelstellingenmanagement, procesbeheer en risicobeheer, Archiefbeheer, BCM en Vlimpers zullen in grote mate moeten voldoen aan de eisen van de Vlaamse overheid. Zowel via het Doelstelingen-management als via het Proceshuis worden op niveau van de Vlaamse overheid uitspraken gedaan over semantiek, toepassingsgebied en implementatie. Waar mogelijk werken we vanuit onze opgebouwde expertise mee op VO niveau om deze onderdelen te ontwikkelen en te integreren.

Efficiënte uitwisseling van (management)informatie	
Doel	Maximale overdraagbaarheid en integratie van onze (management)-informatie met de Vlaamse Overheid
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *De afstemming tussen de VO-brede tool voor opvolging van doelstellingen en de eigen PM-tool is gerealiseerd* • *Een aanpak voor procesdocumentatie is uitgewerkt* • *De budgetten zijn afgestemd met de operationele doelstellingen van OVAM op basis van de analytische boekhouding* • *Voor een groep van 12 geselecteerde processen zijn de risicocontrolematrices geactualiseerd* • *Vanaf 1 januari 2015 maakt de OVAM gebruik van Vlimpers. De nodige opleidingen zijn georganiseerd zodat alle medewerkers hier vlot kunnen mee werken*

6.3.3 Operationele organisatiedoelstelling 27: We zorgen voor de ordening van de documentstromen door de verdere implementatie van een digitaal documentenmanagementsysteem dat de documenten beheert vanaf de aanmaak tot en met de archivering

We investeren verder in de uitbouw van de functionaliteiten van ons organisatiebrede documentbeheer-systeem "Alfresco". We centraliseren onze documentgerichte werkprocessen verder in "Alfresco" volgens ons informatiebeheersplan. We zorgen hierbij ook voor afstemming met het archiefbeheer en werken toe naar een maximale digitalisering van onze informatie.

Beheersen van interne informatiestromen	
Doel	Systematisch ordenen en digitaliseren van de interne documentstromen
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *Voor Archiefbeheer gebeurt een evaluatie van de eerste implementatieronde cf. het informatiebeheersplan* • *Verdere uitrol van Alfresco volgens het informatiebeheersplan* • *Start met de scanning en registratie van briefwisseling* • *Start van de integratie van een centraal briefopvolgingssysteem met de bestaande dossieropvolgingssystemen van onze kernactiviteiten.* • *Opstart elektronische afhandeling van facturen*

6.3.4 Operationele organisatiedoelstelling 28: Bij het uitvoeren van onze processen zorgen we ervoor dat onze gegevens en deze van onze partners afdoende beveiligd zijn

We integreren hiervoor met het "identity management systeem" (IDM) van de Vlaamse Overheid. We lijnen ons op met het veiligheidsbeleid van de VO zoals bepaald in het coördinatiecomité van de Vlaamse dienstenintegrator. We vergroten onze continuïteit van onze digitale interne en externe dienstverlening door op het vlak van ICT-infrastructuur samen te werken met het departement LNE en investeren in een "disaster recovery" locatie.

6.4 FACILITAIR BEHEER

De komende planperiode wordt gekenmerkt door evoluties op het vlak van het nieuwe werken, verdere digitalisering, het streven naar een maximale duurzaamheid en de rationalisering van de management ondersteunende dienstverlening (MOD). Via een optimaal facility management streven we naar een klantgerichte dienstverlening binnen een duurzame werkomgeving.

STRATEGISCHE ORGANISATIEDOELSTELLING 9: VIA EEN OPTIMAAL FACILITY MANAGEMENT STREVEN WE NAAR EEN KLANTGERICHTE DIENSTVERLENING BINNEN EEN DUURZAME WERKOMGEVING

6.4.1 Operationele organisatiedoelstelling 29: We zorgen voor een duurzame huisvesting en aangename werkplekken

We bekijken hoe we willen omgaan met onze werkomgeving naar aanleiding van het Nieuwe Werken, daarbij rekening houdend met het eigen huisvestingsvraagstuk. Hoewel nog niet verplicht, richten we ons hierbij op een bezettingsnorm van 12,5 m² per VTEg, waarbij het aantal werkplekken wordt beperkt tot 80% aanwezigheid VTEg.

Duurzame huisvesting	
Doel	In functie van de recentste inzichten en beschikbare middelen zorgen we ervoor dat de omzendbrief plaats- en tijdsonafhankelijk werken gefaseerd ingevoerd wordt, gekoppeld aan verandertrajecten in de organisatie
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*We evalueren het veranderingstraject IMPACT. Op basis van deze evaluatie wordt de verdere uitrol van het nieuwe werken en de eraan gekoppelde kantoorinrichting binnen het OVAM-gebouw gepland.*

6.4.2 Operationele organisatiedoelstelling 30: We verplaatsen ons zo duurzaam mogelijk en zorgen voor een duurzame interne milieuzorg

De OVAM zet reeds jaren in op de uitbouw van haar Interne Milieuzorg. De komende planperiode blijven we de focus houden op de implementatie van het duurzaam aankoopbeleid (100% duurzame aankopen, werken en diensten), en een optimaal energie-, water- en afvalbeheer. De aangeboden catering wordt continu gemonitord en bijgestuurd om enerzijds duurzaam te zijn en anderzijds voedselverspilling te voorkomen. De OVAM verkiest ook maximaal te werken met digitale publicaties en bespaart zo op papierverbruik.

Extra aandacht gaat uit naar mobiliteit. We hanteren het STOP-principe voor het mobiliteitsbeleid van de OVAM zoals ontwikkeld door het Vlaamse gewest.

Duurzame interne milieuzorg	
Doel	Systematisch verduurzamen van de interne (logistieke) werking om zo en voorbeeldrol op te nemen binnen de Vlaamse overheid
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *er worden 100% duurzame gebruiks- en verbruiksgoederen aangekocht tegen eind 2015* • *We laten een bedrijfsvervoerplan opstellen op basis waarvan een duurzame aanpak wordt uitgewerkt en geïmplementeerd, binnen de beschikbare budgettaire ruimte*

6.4.3 Operationele organisatiedoelstelling 31: We hanteren de principes voor het organiseren van een volwaardig dienstencentrum

De OVAM koos ervoor om aan te sluiten bij het dienstencentrum van het beleidsdomein LNE (DiLE). Op dit ogenblik neemt het DiLE alleen diensten in verband met sociaal secretariaat op. De OVAM zorgt er zelf voor dat de facility dienstverlening volgens de principes van een dienstencentrum worden uitgevoerd. In relatie tot de veranderende noden ingevolge het Nieuwe Werken wordt een aantal managementondersteunende (MO) processen bijgesteld.

De MO-diensten maken maximaal gebruik van de VO-raamcontracten. Minstens om de drie jaar wordt elke dienst getoetst aan VO-raamcontracten cf. de wet overheidsopdrachten, aan de dienstverlening van de horizontale dienstverleners van de andere MOD's en aan de duurzaamheidscriteria. Op basis van deze

toetsing en rekening houdende met efficiëntie, effectiviteit en kwaliteitseisen wordt beslist om de dienstverlening al dan niet zelf te organiseren.

Werken volgens dienstencentrum	
Doel	De logistieke dienstverlening is klantgericht, duidelijk en transparant georganiseerd
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	• *Een digitale dienstencatalogus wordt actueel gehouden met aanduiding van de rollen, wat van de klanten wordt verwacht en welke SLA worden toepast, mede in functie van overname van diensten door DiLE* • *Een systeem voor het melden van problemen/klachten rond logistiek en het aanvragen van logistieke behoeften wordt uitgebreid* • *Het onthaal en het in gebruik zijnde bezoekersmanagement wordt geoptimaliseerd rekening houdend met de veiligheid van het gebouw en de integratie van het onthaal met het proces van postbedeling en verzending*

6.5 EIKE-SYSTEMATIEK

Alle acties die we nemen op vlak van interne werking dragen bij tot het bereiken van een effectieve, integere, kwaliteitsvolle en efficiënte werking van de organisatie. In de komende periode willen we op een geïntegreerde manier hieraan werken. Dit betekent dat er geen specifieke projecten worden opgezet met uitsluitend die doelen voor ogen, maar wel dat bij verschillende organisatieprojecten de 4 doelen als belangrijk aandachtspunt worden meegenomen.

- effectiviteit: de juiste dingen doen
- integriteit: handelen volgens vooropgestelde waarden en normen
- kwaliteit: voldoen aan verwachtingen van belanghebbenden en streven naar voortdurende verbetering
- efficiëntie: de dingen juist doen

Zelfevaluatie en Audit	
Doel	We organiseren regelmatig evaluatie en audits met het oog op continue verbetering van de interne en externe dienstverlening en organisatiebeheersing
Looptijd	2015 – 2020
Resultaten 2015	• *We voeren de zelfevaluatie 2015 uit en formuleren aanbevelingen, indien nodig* • *We werken mee aan de procesaudit Bodemattesten* • *We lichten ons belanghebbendenmanagement en klachtenmanagement door met het oog op verbetering*

Kwaliteitsvolle dienstverlening primeert. Dit geldt zowel voor de externe als interne klanten. Bij de interacties met onze doelgroepen wordt continu gewaakt over de kwaliteit, en bouwen we systematisch verder aan de verbetering ervan.

Belanghebbendenmanagement	
Doel	De OVAM draagt de betrokkenheid van haar belanghebbenden oog in het vaandel. We zijn ervan overtuigd dat een degelijk beleid alleen maar kan worden gemaakt als het wordt gevoed via permanent overleg met onze stakeholders. We nemen in 2015 onze huidige overlegstructuur onder de loep en bekijken welke optimalisaties mogelijk zijn.
Looptijd	2015
Resultaten 2015	*We optimaliseren onze werking met onze belanghebbenden met als gevolg een betere kennis over hun verwachtingen, gestroomlijnder en efficiënter overleg, betere informatiedoorstroming in beide richtingen en betere afstemming van het beleid op hun belangen.*

Kwaliteitsvol klachtenmanagement	
Doel	Klachten worden snel en klantvriendelijk beantwoord. Waar nodig, volgen hieruit algemene aanbevelingen voor het beleid, de beleidsinstrumenten of de manier waarop de dienstverlening is georganiseerd
Looptijd	2015-2020
Resultaten 2015	*Het klachtenmanagement wordt geëvalueerd, met formulering van interne richtlijnen voor het behandelen van klachten*